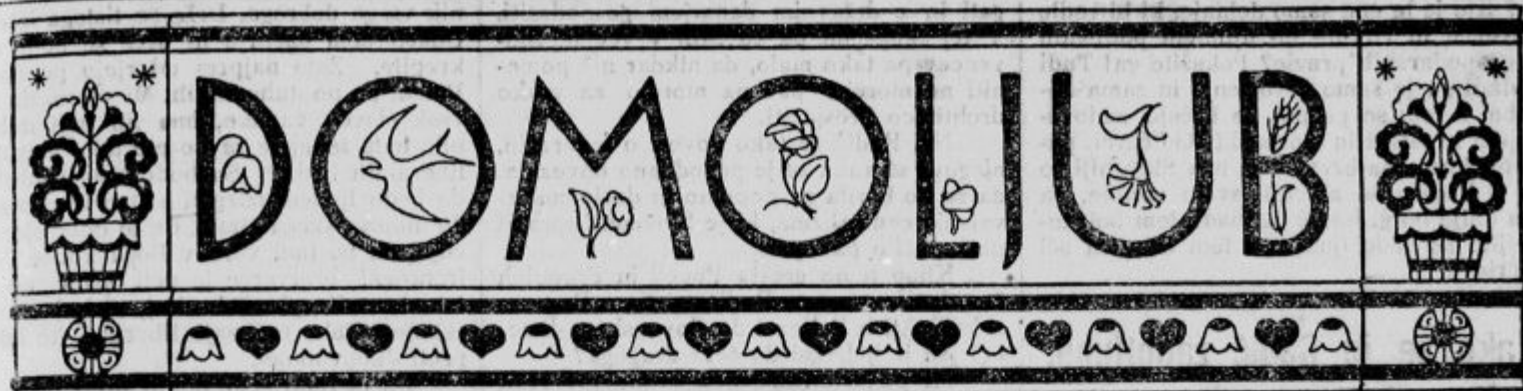

Priloga Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 18 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Poslanec št. 1 Din. — V inzeratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. — Izdaja vsako sredo ob 6. jutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, uradno, reklamacije in inzerati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kapljarska ulica št. 6.

Narodni poslanec dr. Kulovec:

Radičevo »delo«.

Za gospodarske in politične razmere v državi nosijo odgovornost vsakokratna vlada in večina poslancev, na katere se vlada v državnem zboru opira. Seveda bi bilo silno kratkovidno in malomodro, če bi hoteli soditi in obsoditi delo vlade že prve dni po njenem nastopu. Kakor vsakemu drugemu gospodarju je treba tudi vladi kot izvršilnemu in upravnemu činitelju večine, da se za svoje delo pripravi, da se zedini na primerne zakonske načrte, s katerimi bi prejšnje pogreške popravila in s katerimi bi vse gospodarske in politične življenje obrnila v novo, boljše smer. Za to je treba pač nekaj časa, to radevolje priznamo, in pa tudi prilike v parlamentu, da svoje načrte in zakone s svojo večino uvede v življenje. Tu ne zadostujejo samo lepe besede, treba je potem pokazati tudi dejanj. In ta dejanja se morajo javljati v vsem javnem življenju, prav posebno pa v gospodarstvu, kmetijstvu, glede davkov in pa, kar je tudi izredno važno, v celi javni upravi. Smer, katero hoče vsakokratna vlada hoditi, mora pa biti vidna takoj že v prvih dneh njenega nastopa. To, kar smo povedali, je za vsakega pametnega človeka jasno in bi bila v tem pogledu vsaka daljnja beseda odveč.

Vlada je imela dovolj časa na razpolago.

Mi imamo sedaj vlado, ki ima v narodni skupščini za seboj skoraj dvetretjinsko večino. Sestavljena je iz srbskih radikalov, hratskih radičevcev in slovenskih samostojnežev, ki so popolnoma zlezli pod Radičev hratski klobuk. Ta vlada sedi na svojem prestolu že polnih osem mesecev. Tudi prilike je imela v narodni skupščini dovolj, da pokaže svoje sposobnosti, da pokaže, kaj hoče in kaj zna. Ta vlada je sprejela že dvakrat dvanajstine v celoti za osem mesecev državnega gospodarstva. Ta vlada je izdelala in predložila drž. proračun za proračunsko leto 1926-27. Ta vlada je imela tudi drugače več mesecev dragocenega časa v narodni skupščini na razpolago, ko bi mogla omiliti strašno gospodarsko stanje v državi in pokazati, če ji je na tem, da uvede pravičnost in enakopravnost tako glede bremen, ki jih morajo državljanji državi dajati, kakor glede državnega denarja,

ki bi ga morala država za svoje namene v poedinih pokrajinah izdajati.

Vlada je ves čas zapravila.

Toda kaj smo od te vlade doživeli? Ali se je že sploh kdaj tako malo delalo, kakor se pod to vlado dela? Ali smo že sploh kdaj imeli tako obupne gospodarske razmere, kakor jih imajo sedaj? Ali smo že sploh kdaj imeli tako neznosne davke, kakor jih imamo pod sedanjo vlado? Ali ne nalaga sedanji proračun, ki ga je ta vlada predložila povečane davke zlasti za Slovenijo? Ali je bilo že kdaj toliko prisilnih dražb in davčnih eksekucij, kakor jih je pod sedanjo vlado, ki se vrhu vsega še kakor v zasmeh hoče imenovati seljačka vlada? Ali sploh vidimo, kaj ta vlada hoče? Ali ne propada pod to vlado vse naše gospodarstvo? Ali se ne kaže neenakopravnost in nepravičnost ravno pod to vlado očitnejše nego pod katerokoli prejšnjo vlado? Državno gospodarstvo končuje kljub velikanskim davkom z velikanskim primanjkljajem in za naprej se ne obeta povoljniji uspeh. Vlada ne kaže prav nikjer resne volje do dela, ne dejanj, ki bi vodila iz tega močvirja. To so suha dejstva, to niso prazne besede, o tem je edina vsa pametna in poštena javnost. Tako sodijo o tej vladi tudi mnogi, ki so jo od začetka s zanosom in mnogimi upi pozdravljali. Naj omenimo samo krog okoli »Narodnega Dnevnika«, ki ima zelo ozke zveze z našimi samostojneži in radičevci.

Radič samo govori.

In po vsem tem ima »Kmetijski list«, glasilo sedanje vlade, še to drznost, da skuša prati g. Radiča, ki je s svojo stranko in svojim slovenskim priveskom stebel sedanje vlade. Potem takem nosi tudi vsó odgovornost za sedanjo vlado in je soodgovoren za sedanje stanje. Ta list pravi, da Radič zahteva in graja in hvali. Ali je to smoter in namen vlade in poedinih ministrov? Ali nimamo za to vlado in poedine ministre, da tudi kaj napravijo in izvrše? Ali niso vlade za to tukaj, da delajo, vladajo, vodijo gospodarsko življenje in ustvarjajo blagostanje in ne, da govore in zahtevajo? Kakšen minister je to, ki samo zahteva in govori, ko se pa nobena njegova zahteva ne izvrši in ne vpoštevata, pa mirno v vladi naprej sedi in jo naprej podpira? Ali so taki ministri sploh resni ljudje? Ali ni to naravnost bedasto, če piše slavni Kmetijski list, da

Radič »zahteva tudi sedaj, da se morajo slabe stvari popraviti in siabi ljudje izgniti iz vlade?«

Kdor je v vladi, naj vlada, naj pokaže, kaj zna in kaj hoče, naj pokaže dejanja. Če tega ne zna, naj izgine. In Kmetijski list pravi, da Radič zahteva in govori, a ne vlada in ne dela, ker res nima prav nič, pa prav nič pokazati.

Na vladi sta se Radič in njegova stranka pokazala, da se pač znata ljudstvu laskati, znata vse obljubljati, da znata politično malo zrelim ljudem prav lepo na srce govoriti in pihati, da pa ne znata nobene stvari izpeljati, nobene obljube izpolniti, da je Radič bil, je in bo ostal večni obljubkar, ki ga ni stram nobene demagogije, nobenega sredstva, pa tudi prav nobene zlorabe neukega ljudstva, če mu more to služiti.

Radičeve »zasluge« za hratske kmete.

Od Radiča bi mogli sploh kaj drugega pričakovati kakor ploho besed in praznih obljub in potuhnjenega laskanja? Kaj pa je ta človek za hratski narod sploh že naredil? Okoli trideset let stoji že v javnem življenju in omamlja hratskega kmeta in kaj ima hratski kmet od njega? Ali se sploh kje na svetu kmet groznejše odira kakor ravno po hratskih krajih. Strašno je ali resnično, da mora hratski kmet plačevati za svoje dolgove od 20 do 40 odstotne obresti? Kje je bil Radič 30 let, da ni tega videl, čutil in tu pomagal. Če se Radič »nobenega hudiča ne boji,« hudiča oduševstva se gotovo, ker ga je pustil in ga pusti neumorno in neusmiljeno izmозgavati reveža kmeta, ki se je dal vjeti Radičevim besedam. Kaj je storil Radič v dolgi dobi svojega govorjenja za gospodarstvo in prosveto hratskega kmeta? Nič in še enkrat nič!

Kako je Radič uporabil politično moč, ki mu jo je dal hratski kmet? S svojimi poslanci, ki so predstavljali hratski narod, je sedel doma za pečjo in s svojo odsotnostjo dopustil, da so velesrbski politiki in njihovi pomagači Pribičević, dr. Žerjav in Pucelj pokopali zadnjo sled slovenske in hratske avtonomije, uvedli s centralistično ustavo popolno oblast Belgrada nad Slovenci in Hrvati, s svojim vstopom v vlado je pa še pljunil na vse to, kar je preje Hrvatim oznanjeval za sveto in pravično. In kaj je sedaj na vladi pokazal? Svojo popolno nemoč, neresnost in nesposobnost. Kje je le en znak na bolje, odkar je on stebel vlade?

de? Kje je le eno samo dejanje, ki bi vedlo Slovence in Hrvate do njihovih političnih in gospodarskih pravic? Pokažite ga! Tudi v vladi ga je samo govorjenje in sama obljuba. S tem se pa naj, če hočejo, zadovoljujejo hrvatski in slovenski Radičevci, pametni ljudje na hrvatskem in v Sloveniji so pa o Radiču že sklenili svoje račune. In čim dalje bo g. Radič na vladi, tem bolj temeljito se bodo ljudem o tem človeku oči odprle.

Kako se je Radič zaobljubil.

Ko so Radiča potegnili iz njegovega skrivališča ter mu grozili, da ga za deset let zapro v ječo kot veleizdajalca, tedaj je na vse strani prosil, da bi se rešil iz tega mučnega položaja. In radikali so se ga »usmilihi«. Rekli so mu: če se odpoveš republiki, če se odpoveš federaciji (to je najširši avtonomiji) ter izjaviš, da je bilo vse napačno, kar si dosedaj govoril in oznanjal doma in po svetu ter priznaš centralizem — tedaj prizanesemo. Drugače pa veš, kaj te čaka.

In Radič, ki je poznano silno boječ človek, je sprejel vse, prav vse in to še s tako hvaležnim srcem, da je Pašića, do tedaj najhujšega sovražnika njegovega programa proslavljal kot največjega državnika.

Vsa ta Radičeva zaobljuba, ki jo je sprejel še v ječi, je seveda prišla na papir v obliki obojestranske pogodbe. Ta papir so pa skrbno čuvali, da ni prišel v javnost, zakaj hrvatski kmetje in slovenski samostojneži ne smejo vedeti, da jih je Radič tako grdo speljal na led, kot se težko dobi v zgodovini kak podoben slučaj. Ljudstvo naj bo še naprej prepričano, da se Radič bori zoper centralizem in velesrbstvo, ter da bo Pašića ukanil. Zato je Radič še prav v zadnjih tednih po svojih shodih v Dalmaciji govoril za federacijo, proti centralizmu ter zabavljaj na velesrbske ministre.

Radikali pa niso ljudje, ki bi se pustili dolgo iz sebe norca briti. Ko se je Radič najbolj ustil, kako bo državo uredil federativno, tedaj je Pašić privlekel iz žepa tisto skrivnostno Radičevo zaobljubo, ki jo je naredil, ko so ga iz ene luknje preselili v drugo.

To pisanje je precej dolgo. Kar je za nas najbolj zanimivo, je tole:

»Zastopniki radikalne stranke in Hrvatske seljačke stranke so na svojem sestanku dne 2. julija 1925 z zadovoljstvom ugotovili, da se obe stranki popolnoma strinjata glede osnove države SHS... ker je ta stranka (Radičeva) priznala državno edinstvo, dinastijo Karadjordjevičev, kolikor ima zaslug za združitev SHS, in ustavo, na temelju katere je za celo državo en parlament.«

Dalje zaobljublja Radič, da bo gledal na sedanjo državno osnovo kot »na edino pravo«. Koncem pogodbe je moral Radič še zmoliti kesanje takole: »Mnogo napak se je napravilo in zagrešilo mnogo zmot, da je prišlo do tega vzajemnega zaupanja.«

Tako se je Radičeva stranka pismeno zavezala, da je za najstrožji centralizem. Zakaj centralizem ravno v tem tiči, da je en parlament v državi, ena sama zakonodajna oblast, ena sama skupščina, ki sme komandirati, postaviti delati, davke nala-

gati in z državnim denarjem gospodariti. V tej skupščini pa so Srbi v večini, Slovencev pa tako malo, da nikdar nič pomeniti ne morejo, pač pa morajo za vsako drobtinico prosjati.

Naj Radič še tako govori o federaciji, njegova stranka se je pogodbeno obvezala, da se bo borila za popolno in dosledno izvajanje centralizma, ki je Slovence spravil na beraško palico.

Kljub temu gresta Pucelj in Prepeluh čez drn in strn za Radičem. Sam Bog ve, zakaj? Ali iz ljubezni do slovenskega kmeta? Ali iz ljubezni do česa drugega?

Mi pa ostanemo neizprosno pri svoji zahtevi: Slovenija mora imeti svojo skupščino z zakonodajno močjo in z lastnim razpolaganjem svojih davkov.

Če ne bomo mogli to doseči vse obenem, bomo dosegali polagoma, a dosegli bomo.

Za deželne skupščine, kakršne nam ponuja centralizem in dr. Žerjav, se lepo zahvalimo. Te skupščine smejo govoriti, a odločati pa prav nič. Odloča še naprej vse in o vsem Belgrad.

Za poštenje naših hiš.

Judovska vsiljivost.

Gotovo ste že slišali, kako vsiljivi so judovski agentje, kadar ponujajo svoje zanikerno blago. Če ga vrže skozi ena vrata venkaj, pa ti že pri drugih zopet udere v hišo. In če mu oboja vrata zakleneš, bo še skozi okno poskusil. Kakor judovski agent je danes pri nas list »Domovina«. Usiliti jo hočejo našemu ljudstvu na vsak način, samo da bi izpodrinili pošteno časopisje. Če ta list kdo dvakrat, trikrat vrne, vedno ga znova dobi. In da bi se je hiša gotovo navadila, jo pošiljajo zastonj. (Kdo to plača, ne smemo zapisati, ker štiti njihove tajne denarne vire tiskovni zakon.) Stotisoče izdajo samostojni demokratje, da bi usiliti v naše kmetske in delavske domove svoje umazano ničvredno časnikaško blago. Kakor se vsakdo kesa, če se je kdaj spuščal z Judom v kupčijo, tako bo vsakega bolela glava po slabi družini, kdor se bo navadil na to zastonjarsko blago »Domovine«.

Če ta list kdo dvakrat, trikrat vrne, vedno ga znova dobi. In da bi se je hiša gotovo navadila, jo pošiljajo zastonj. (Kdo to plača, ne smemo zapisati, ker štiti njihove tajne denarne vire tiskovni zakon.) Stotisoče izdajo samostojni demokratje, da bi usiliti v naše kmetske in delavske domove svoje umazano ničvredno časnikaško blago.

Zastonjsko blago.

Zastonj se dobi vedno samo slabo blago. Že iz tega je razvidno, kakšno vrednost ima časopis, ki ga liberalci tako usiljujejo. Kakšen namen imajo naši liberalci s to židovsko hrano? Viliti hočejo ljudem v srce sovraštvo do vsega, kar je v zvezi s Cerkvijo in Bogom.

Najprej hočejo ljudi odvrniti od Cerkve. Zato blatijo škofa in napadajo v vsaki številki duhovnike. V predzadnji številki divja »Domovina« zlasti proti našemu škofu. Opisuje ga, kakor da bi bil škof sovra-

nik vsega dobrega. Drže se tistega izreka: Udaril bom pastirja in ovce se bodo razkropile. Zato najprej udarjajo po škofu. Potem pa po duhovnikih. Mi vemo, da ima vsak človek napake, ima jih tudi duhovnik, toda zakaj se ravno nje tako napada v liberalnih listih? Svobodomiselci mislijo, da bodo ljudem iztrgali s tem spoštovanje do duhovniškega stanu. Če to dosežejo, mislijo, da bo tudi vere v Boga konec. Neki francoski brezverec je učil svoje učence tako-le: »Krepko obrekuj, nekaj zmeraj ostane.« Tako računajo liberalci, ko lažejo proti duhovnikom.

Da bi ljudi lažje dobili proti Bogu, jih skušajo v takih listih pokvariti. Zato pišejo nesramne podlistke, si izmišljujejo umazane smešnice itd. Če bo kdo skvarjenega srca, vedo, da bo ves njihov.

To je namen zastonjskega liberalnega časopisja. Počasi zastrupljajo naše ljudstvo, da bi se obrnilo od Boga in od poštenja. Potem bo judu dobro.

Za poštenje naših hiš.

Judovstvo je vedno sovražilo križ. Da bi škodovali krščanstvu, se niso ustrašili nobenih sredstev. Znali so zato žrtvovati tudi velike vsote denarja. Slovenski svobodomiselci hodijo po isti poti kot vse judovsko časopisje. Zastrupiti hočejo poštenje naših hiš in naših vasi. Zato tako usiljuje svoje časopisje.

Žalostna skušnja uči, da vsakomur škoduje, kdor redno bere protiverško časopisje. Kakor ostane včasih globoko v srcu izgovorjena pohujljiva beseda, tako tudi »zapisana«. Nihče ni zavarovan pred nevarnostjo, da izgubi vero in poštenje.

Očetje in matere, če hočete poštene otroke, proč iz vaših hiš z brezverskim listom. Če vam je kaj za poštenje naših vasi, opozorite na nevarnost judovskega duha, ki se širi po slabem časopisju, sosede, poučite sorodnike, svetujte dobro znanec in prijateljem.

Še velja prva božja zapoved, še velja nauk katekizma, da je greh proti veri: branje in razširjanje veri sovražnih knjig, časnikov in spisov. Tega nauka niso izumeli današnji duhovniki, ampak ima večno veljavo.

Če so v starih časih zasačili koga, da širi kugo s tem, da zastruplja pitno vodo v vodnjaku, so ga pobili na mestu. Ali bomo znali umazanost brezverske kuge zatreti v kali? Katoličani na delo!

Županski tečaji.

Županski tečaji v marcu in aprilu bodo: Dne 7. marca v Ribnici; pričetek že ob polosmih zjutraj, nato se prekine ob desetih in nadaljuje po končanem cerkvenem opravilu; predavanje med drugimi tudi o veleaktualnih cestnih zadevah;

dne 14. marca v Krškem. Pričetek tega tečaja ob 10 dopoldne.

Dne 19. marca v Lukovici. Ura se še določi in pravočasno naznani.

Dne 22. marca v Ljubljani. Pričetek ob 9 dopoldne (ta dan bo tudi obenem občni zbor »Županske zveze«).

Nadaljevanje glej v naslednjem stolpcu pod črto.

NOVIČAR

Ako še niste, pošljite naročnino!

d Zrebanje za nagrade tistim, ki so nabrali določeno število novih naročnikov »Domoljuba«, se bo vršilo ta teden. V ta namen dobi vsak nabiralec, ki je izpolnil pogoje, po pošti listek s številko. Številke, ki bodo izrebane, dobe takoj določene nagrade.

d Naša pot v Rim in Assisi. Na razna vprašanja glede zleta v Rim od 30. avgusta do 8. septembra odgovarjamo: 1. da se udeležiti zleta lahko tudi nečlani in nečlanice orlovske organizacije, 2. da se bo izposlovala audienca pri sv. Očetu, 3. da bomo v Assisi kjer se obhaja sedemstoletnica sv. Frančiška ostali en cel dan, 4. da se bo rok vplačila za ostalo vsoto še objavil. Prve prijave z vplačilom 200 Din naj se pošljejo do 15. marca. — Jugoslovanska orlovska zveza.

d Romanje v Lurd. Kakor smo že javili, se morajo lurški romarji prigrasiti do 1. marca t. l. stolnemu župnemu uradu v Ljubljani. Na razna vprašanja glede potnih listov in vizuma bomo dali pravočasno zadovoljiva pojasnila. Vsekakor bo potni list za jugoslovanske romarje skupen. Namea romanja: Pokloniti se hočemo Lurški materi božji in ponesli bomo slovensko »Zlato knjigo« presv. Srcu Jezusovega posvečenih družin v Paray le Monial. Vožaja: Ljubljana, Milan, rivijera (raj Evrepe)—Lurd—Paray le Monial—Lyon. Cena: II. razred 3600 Din, III. razred 2600 dinarjev.

d Izročitev Zlate knjige Presv. Srcu posvečenih družin. Slovenci porabimo priložnost naznanjenega 1. slov. poveljnega romanja, da ponesemo in slovesno izročimo svoje prve Zlate knjige v svetišču presv. Sreca Jezusovega v Paray le Monialu. Ker je čas kratko odmerjen, se moramo požuriti s posvetitvami, da bo ta naš prvi dar presv. Srcu čim lepši in dostojnejši. Priglasje za to prvo našo narodno Zlato knjigo je mogoče sprejemati samo še do cvetne nedelje (28. marca). Navodila za posvetitev so priložena v Glasniku (zlasti lansko leto). Potrebne tiskovine se naročajo pri upravi Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega 9. Cenik je naveden na ovitku Glasnika. Tajništvo posvečenja družin, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9.

Dne 11. aprila v Laškem.

Vse prizadete občine teh, kakor tudi bližnjih sosednih okrajev vabimo, da takoj razglase navedene poučne tečaje in povabijo vse občinske zastopnike, da se udeležijo poučnih predavanj v čim največjem številu.

Zupanska zveza.

d Tako je prav. Iz raznih krajev nam pošiljajo ogorčene proteste, da jim svobodomiselni liberalci vsiljujejo brezversko »Domovino«, ki sedaj skuša hinavsko zakriti svoje brezverske roge, da bi se bolj vgnezdila v verne družine. Celi koši romajo nazaj in bodo romali, dokler bodo svobodomiselci tako vsiljivi. V krščanski hiši ne more imeti prostora časopis, ki bogokletno govori o sv. Trojici, o Materi božji itd. ter nima nikdar dobre besede o katerikoli stvari, ki ima zvezo z vero in Cerkvijo.

d Ali ni zastoj? Neki posestnik iz Horjula je že od novega leta dobival »Domovino«, ki je ni naročil. Sedaj je dobil račun. Kaj pa liberalne okrožnice, v katerih se »Domovina« zastoj vsiljuje? Ali bodo čez dva meseca prišli računi? To jih bo cele koše!

d Da ne boste nasedli. Liberalci hočejo z brezverskim in nenravnim tiskom Slovincem iztrgati iz srca vero in pravost. Zato so začeli razširjati najpodlejšje in najbolj umazane romane, ker vedo, da je vsak nramno propadel človek njihov za vedno. »Jutro« je uvedlo v slovenščino takozvane »sund-povesti«, kakršne drugod že državne oblasti zatirajo. V zadnjem času so liberalci ustanovili Vodnikovo družbo z namenom, da izpodrinejo Mohorjevo družbo, ker je le-ta krščanska. Z Vodnikovo družbo nameravajo liberalci ustvariti v Slovincih svobodomiselno ljudsko knjigo. — Verne družine naj si zapomnijo, da je zapoved: Ne beri brezverskih in nenravnih knjig in časopisov dandanes veliko važnejša in veliko bolj obvezna kot n. pr. zapoved: Posti se zapovedane postne dni.

d Romanje v Rajhenburg. Iz Francije nam pišejo, da se bo romanje francoskih Slovincov v Rajhenburg vršilo 26. maja t. l. Vožnja bo stala, kolikor se more vedeti, 140 do 150 frankov sem in tja.

d Pokroviteljstvo nad letošnjim ljubljanskim velesejmom je prevzel kralj. Velesej se bo, kakor smo že javili, vršil od 26. junija do 5. julija.

d Pazite na mlade deklice. Te dni smo brali v časopisih, kako v Indiji zlorabljajo evropska dekleta v raznih zloglasnih hišah, kjer jih mučijo do smrti. Bile so prodane tja od agentov, ki hodijo po Evropi ter z obetanjem sijajnih služb odvajajo dekleta v sužnost. Te dni smo zopet brali sledeče: Zagoneten beg 15 letne deklice. Pred enim tednom je prosila 15 letna učenka I. Z., doma iz Gaberja, svojo gospodinjo v Celju, da naj ji dovoli pordnevni dopust, češ, da ji je težko obolela njena mati. Gospodinjo je ustregla tej upravičeni prošnji in je poslala deklico domov. Dekle pa je prišlo domov in je nalagalo mater, da se mora odpeljati po nalogu svoje gospodinje. In odpeljala se je res, toda ne po poslih svoje gospodinje, marveč z nekim mladim moškim, ki jo je čakal na kolodvoru in jo je odpeljal neznano kam — gotovo pa v propast.

d Najgroznejši davek. V neki občini na Gorenjskem, ki šteje 3300 prebivalcev, so izdali v letu 1925 za pijačo in tobak 2.819.077 Din, davka pa so plačali okrog 581.000 Din. Torej za alkohol in tobak več kot petkratni davek! In po mnogih drugih občinah ni nič boljše.

d 31 plesnih veselje je bilo pred puštom na Vrhniki. Če računamo najmanjšo mero, da se je napravilo na vsaki veselici povprečno 5000 Din, znese to 155.000 Din. Kdo nas bo rešil kdaj tega največjega in najkrutejšega davka?

d Dobitki za Orlovski stadion so se pomnožili še za 300. Verjetnost, da kaj zadeneš, je sedaj več kot še enkrat večja. Ali si že kupil srečko? Dobiš jih pri Orlovskem odseku ali Orliškem krožku, ali pa jo naročiš pri Orlovski podzvezi v Ljubljani, Ljudski dom.

d Za pust je šlo veliko denarja? In kaj si imel od tega? Težko glavo, če ne še kaj več. Ali pa si kupil srečko Orlovskega stadiona, na katero lahko zadeneš sobno opravo za 100.000 kron, motorno kolo, šivalni stroj, kuhinjsko posodo, nevestino opremo itd.

d Trboveljska premogokopna družba namerava odpustiti eno tretjino delavcev s 1. marcem, češ, da se odjem premoga vedno manjša. Dalje da se bo ostalim znižala plača za 10 odstotkov ter ukinile draginjske doklade in nabavni prispevki. Delavci pa so sklenili, da rajši vsak tretji teden ne delajo, kot pa da bi bili odpušteni. Trboveljska družba je pripravljena na to pristati.

d Za oprostitev uvozne carine za galico. Poslanec dr. Hohnjec je obiskal poljedelskega ministra ter mu razložil, da mora pri sedanjih visoki uvozni carini za galico naše vinogradništvo trpeti nepopravljivo škodo. Minister je obljubil, da bo galico oprostil uvozne carine ter stavljal to zadevni predlog ministrskemu svetu.

d Poročno zasedanje v Mariboru se začne 1. marca. Bo kratko.

d Ljubljanska porota se začne zopet 1. marca. Na vrsti bo pet slučajev.

d Amerika bo strogo izveljensko postavila precej omilila, kakor se sliši.

d Za praznovanje »materinega dne« ima Orliška podzveza na razpolago kratek dramatičen prizor »Ko umira mama...« izpod peresa znanega našega pisatelja Mat. Krevha. En izvod stane 2 dinarja. Naroča se pri Orliški podzvezi, Ljubljana, Ljudski dom.

d Zmerjanje namesto stvarnega odgovora. Piše se nam: Pijancu, ki v nedeljo zapravi ves denar, očita žena, da ni prav ravnal. Sam to dobro ve, zato se ne more zagovarjati. Molčati pa tudi ne more, kajti: »Resnica oči kolje«. Kaj stori? Robantiti, zmerjati in pretepati prične ženo, kakor bi bila ona vsega kriva. Tudi »Domovina« je močno zbodel resnični očitke v zadnjem »Domoljubu«, kjer smo povedali, da ni smešno, ako ubogi slepec ne more umeti, kaj je belo. Kakor pijanec na ženo, tako se jezi »Domovina« na »Domoljuba« in vpije: »Hinavščina! Licemerstvo! Lopovščina! Zakaj? Zato, ker ji je »Domoljub« povedal, da je pripovedka »Slepec in mleko« radi tega v »Tretji čitanki za osnovne šole«, da

vzbujajo v otrocih usmiljenje do ubogih slepcev, ne pa zato, da jo brezverska »Domovina« prepiše in uvrsti med smešnice. Zapomnite si, vzgojitelji mladine, da vas smatra »Domovina« za hinavce, licemerce in lopove, če učite, da ni prav radovati se spričo nesreče svojega bližnjega!

d Narodni dom v Trstu, ki so ga svoj čas fašisti zažgali, je bil prodan Italijanom. Prodali so ga seveda liberalci, katerim je denar bog, narodnost pa samo krinka, pod katero skrivajo svojo pohlepnoost po denarju. Liberalci so si res povsod enaki.

d Občinski odbor v Zagorju je bil razpuščen, ker je večina izvolila za župana komunisto Fajna. Za gerenta je imenovan župan Korber Dragotin.

d Čudni odbori. Štajerski samostojneži oz. radičevci prireajo po Štajerskem shode ter volijo strankine odbore. V te odbore volijo ljudi, ki niso njihove stranke, tako da morajo le-ti po časopisih braniti svoj ugled, ki se jih hoče vzeti s tem, da jih vsiljujejo v Radič-Pučljevo stranko.

d Zrebanje loterije. Kat. prosv. društva v Sv. Petru pod Sv. Gorami se bo kmalu vršilo. Kdaj, bomo objavili.

d Umrla je v Zgoniku pri Proseku na Primorskem ga. Karlna Butkovič, mati župnika Petra Butkoviča-Domna, ki ga dobro poznajo naši uganjkarji. Svetila ji večna luč!

d Umrl je na Vranskem notar Franc Presečnik.

d Težko se je ponesrečil g. Iv. Dovč iz Savelj, ki je popravljal električni daljnovod med Klečami in Vižmarji. Ko se je omenjeni nahajal še na drogu med žicami, se je odprl električni tok, ki je Dovča po telesu hudo ožgal. Poškodovanca so v težkih bolečinah odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

d Brzovlak je povozil pri Celju 70 letno Členšek, ki je šla čez progo, pa ni zapazila prihajajočega vlaka. Vlak jo je popolnoma razmeharil.

d Roko mu je odrezalo. Na žagi g. Hajnriharja v Gorjancih je 18 letni delavec Jože Golob vsled zrušenja desk tako nesrečno prišel baš na cirkular, da mu je roko v zapetju popolnoma odrezal.

d Zopet roko odrezalo. Pri stroju za rezanje papirja je bila uslužbena v Bonačevi tovarni na Količevem 19 letna delavka Marija Klopčičeva. Bila je dobra in spretin delavka. Med delom se je razlegel nenkrat po tovarni obupen klic. Ko so prihiteli sodelavci, so opazili, da je pograbil stroj za rezanje papirja delavko za levo roko in jo ji je pri zapestju popolnoma odrezal. Dekle je padlo nezvestno poleg stroja na tla. Tovariši so ponesrečenko, ki je silno krvavela, za silo obvezali in poklicali rešilni voz, ki jo je odpeljal v bolnišnico, kjer so ji takoj ustavili krvavljenje in ji pravilno obvezali roko.

d Bukev je podrla na tla v Št. Vidu na Dolenjskem sina gospoda župana Antona Zajca ter ga tako pritislila, da je še isto noč umrl.

d Požar. Na Pešencu pri Št. Jurju ob južni železnici je pogorelo gospodarsko poslopje pri Trbovem. Ogenj je bil podtanjjen.

d Ogenj v hiši slovenskih šolskih sester v Chicagu. Dne 24. januarja zjutraj

je nastal ogenj v hiši slovenskih šolskih sester v Chicagu. Prvi je opazil ogenj župnik o. Leon. Prihitel je, da bi rešil Najsvetejše iz domače kapele. Edini mogoči vhod mu je bil skozi okno, ki je pa bilo zaprto. Utrl ga je z roko, skočil v kapelo, ki je bila že polna dima, in odšel v Najsvetejšim po istem potu na prosto. Ko je spravil Najsvetejše na varno, je moral nemudoma k zdravniku, kajti ko je bil utrli šipo v oknu, se je urezal do kosti. Kri mu je lila curkoma in državnik dr. Uršič ga je takoj poslal v bolnišnico, kjer so ga operirali. Sedaj je že izven nevarnosti. — Ogenj so gasilci omejili in pogasili, vendar imajo č. šolske sestre znatno škodo.

d Predpustna nočna zabava. V nekem zagrebške baru je v pozni noči med dvema gostoma in natakajem došlo do nesporazuma zaradi računa. Na neko ne baš lakavo opazko enega izmed gostov je natakaj odgovoril s težkim udarcem v obraz itega. Tedaj je skočil drugi gost — orjaške postave — in vrnil natakaju mlo za drago. Sedaj sta navalila na goste višji natakaj in vratar — orjaški zamorec. Toda bila sta oba v hipu na tleh — močni gost je z enim odpravi z brco, drugega je vrgel v steno. Lastnik nočnega lokala je nato naščuval na gosta velikega psa dobermana, ki se je vrgel na nju in se močnejšemu zagrizel v stegno. Korenjak pa je zgrabil težko mrežno in jo v loku treščil v veliko zrcalo, tako da sta oba — pes in zrcalo obležala na tleh. Razjarjena gosta sta nato vse razdejala, kar jima je prišlo pod roko, dčim so bili ostali gosti že prej pobegnili. Lastnik bara stvari ni naznanil policiji.

d Velik nesreča z granato v Belgradu. Minoli četrtrek so vojaki na malem Kalimegdanu našli majhno granato, ki je ležala tamkaj še iz vojne dobe, ko so avstrijski monitorji obstreljavali mesto. Podporočnik Metanović je začel v krogu več drugih časnikov granato preiskovati in ostalim razlagati njen sistem. Končno je vrgel granato na tla, češ, da je vsled dolgega ležanja na prostem postala nenavarna. Granata je pa tisti trenutek eksplodirala in šest častnikov ednosno vojakov težko rapila. Metanoviću je granata odtrgala nogo; ko se je zavedel težke poškodbe, je hipno potegnul revolver in se ustrelil v glavo. Ostal je na mestu mrtve.

d Sadna preiskava glede roparskega napada na vlak pri Grosupljem še ni dovršena. Dosedaj so dognali, da se dotični voz tako močno zapre od znotraj, da ga od zunaj ni mogoče odpreti.

d Velika poneverba litijske poštne uradnice. Na pošti v Litiji so bili že več let v denarnem poslovanju neki neredi, katerim pa ni bilo mogoče priti do dna. 18. t. m. pa je ljubljansko poštno ravateljstvo poslalo v Litijo dr. Vagajo, da stvar preišče. Poštno uradnico Zoro Borštnar, ki je poneverjala denar, je dobil pri večerji. Gospodična je takoj vedela, za kaj gre ter si je potoma od bližnjega mesarja izposodila 24.000 Din, kar pa je bilo seveda veliko premalo. Dr. Vagaja je ugotovil, da manjka še okrog 140.000 Din. Gospodično so zaprli. Škodo bo trpela država in mesar, ki je čisto slučajno noter padel. Pripominjamo, da je bila gospodična Borštnar-

jeva ena najdelavnejših liberalk v Litiji. Svobodomiselna vzgoja!

d Zelo spretnega sleparja je prišla zagrebška policija. Je to neki Milan Bugarški, ki je po poklicu slepar in je že pred vojsko po Evropi varal oblasti ženske, katerim se je predstavljajal za zdravnika, celo nadvojvoda Jožef je bil enkrat ter jih vlačil za nos. Na ta način je izmaknil iz njih velika premoženja, tako da je ena izmed njih radi obubožanja in sramote izvršila samomor. V Avstriji je celo vojsko presedel v ječi. Po vojski je zopet začel s sleparstvi. Sedaj je došel v Jugoslavijo, pa ni imel sreče.

d Lastnega moža ovadila. Blizu Kozja v občini Veternik so našli pred 16 leti v sobi obešeno 70 letno preužitkarico v hiši posestnika Franceta Jevšnika. Vsi so mislili, da se je sama obesila. Sedaj pa je posestnika izdala lastna žena, da je on obesil vžitkarico radi vednih preprirov. Ker je sedaj grozil tudi ženi, da jo bo spravil s sveta, ga je ovadila.

d G. Fr. Briel, Gabersko: Pravite, da uganka glede apostolov ni bila prav rešena, češ, da Juda Iskariot gotovo ni prišel v nebesa. Ali ni bil namesto Jude izbran za apostola sv. Matija?

Prasička dva je sosed zaklal
Priatelje svoje vse je zbral.
Po cvičku nazadnje in tečem kosili
Tri lonce so »Buddha« čaja izpili.

Vojaške zadeve.

Vprašanje: Oče je služil v Avstriji 3 leta, prvi sin 8 tednov in vojski 4 leta, drugi sin v vojski 4 leta, tretji tudi 4 leta, četrti 3 leta, narkar je padel, peti je bil pri naboru spoznan za nesposobnega. Ali ima šesti sin, ki pride letos na nabor pravico do skrajšanega roka? V. J. V.

Odgovor: Šesti sin nima pravice do skrajšanega roka, ker nista 2 njegova brata neposredno pred njim po vrsti služila polnega roka.

Vprašanje: Dovršil sem trirazredno mešansko šolo in dvorazredno trgovsko šolo. Ali imam pravico do dijaškega roka? Kako moram postopati, da se mi šola prizna? F. D.

Odgovor: Ako ste dovršili državno trgovsko šolo, imate pravico do skrajšanega roka. Naborni komisiji morate v to svrhu predložiti šolska spričevala.

Vprašanje: Rojen sem 1. 1903 in bom gotovo spomladati vpoklican. Moj brat je služil v SHS 2 leti, oče je star 58 let in bolehen. Imam 2 sestre. Brat je od doma in jaz vzdržujem družino. Ali imam pravico do skrajšanega roka? Kam moram vložiti prošnjo? J. C.

Odgovor: Če je tudi oče služil polni rok v Avstriji (t. j. 3 leta) imate pravico do skrajšanega roka. Ako pa oče ni služil, potem te pravice nimate in to iz razloga, ki je naveden v odgovoru na prvo današnje vprašanje.

Vprašanje: Rojen sem 1. 1900 in sem bil v letu 1925 potrjen za polni rok. 3. novembra sem nastopil vojaško službo. Moj brat, ki je rojen 1. 1903 je služil pri mornarici 2 leti. Najmlajši brat, rojen 1905 je bil pa potrjen za 18 mesecev. Ali imam pravico do skrajšanega roka?

Odgovor: Pravico do skrajšanega roka ho imel najmlajši brat, ko boste tudi vi odslužili svoj polni rok.

**Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela Union.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vk. izbi na posestva, proti
poroštvo i. t. d.**

POLITIČNI ZAPISKI

PO SVETU

NAZNANILA

p V narodni skupščini se vrši sedaj splošna debata o proračunu. To priliko porabijo stranke, da splošno govore o državnem vodstvu, gospodarstvu in državni upravi. V taki generalni debati, kakor jo imenujejo, se pravzaprav malo govori o proračunu, ker je za to še dovolj prilike pri takozvanih specialnih (posebni) debatih, kjer se obdeluje proračunski predlog: ministrstvo za ministrstvom, paragraf za paragrafom. Generalna debata bo kmalu dovršena in potem pridejo važne podrobne obravnave.

Pri generalni debati je prejšnji teden govoril med drugimi tudi dr. Trumbić, prvi zunanji minister Jugoslavije. Med govorom je ostro napadel Radića radi njegovih sramotnih besedi proti papeževemu poslaniku nunciju Pellegrinettiju. Med govorom je dolal Radić tako nerodne medklitice, da se mu je vse smejala.

Govoril je tudi Svetozar Pribičević. Tudi on je posebno na piko vzel Radića. Vsi so pričakovali veliko smeha in zabave, ker so mislili, da se bo Radić na vse pretege branil. Toda Radiću je ministrski svet dejal nagobčnik na usta in je moral molčati. Na obeh straneh sta sedela ministri dr. Nikić in dr. Superina, ki sta ga smilila, kadar je hotel odproti usta, da bi se zaletel v Pribičevića. Tako je moral Pribičevićovo polivko mirno prenesti, poslanci in galerije so pa ostali brez zabave. Glede papeževga odposlanca nuncija Pellegrinettija, ki ga je Radić tako grdo žalil, pa je rekel Pribičević kot pristen Žerjavovec: »To vprašanje bi se moglo drugače rešiti — nunciju naj se da potni list in naj ide.«

Dalje je govoril še nemški poslanec Kraft, ki se je pritoževal, da se Nemcem v Jugoslaviji slabo godi.

Najbolj pozorno pa so poslušali poslanci zunanjega ministra dr. Ninčiča, ki je imel neprijetno nalogo, da popravi Radićevo norodnost radi napada na papeževga poslanika na našem dvoru. Svoje naloge pač ni mogel drugače izvršiti, kakor da je preklical to, kar je Radić rekel. Radić je v zbornici trdil, da je nuncij, ko je bival v Dalmaciji, prekoračil svoj delokrog. Dr. Ninčič pa je ugotovil, da nuncij delokroga ni prekoračil in da je ministrstvu preje naznanil, da gre v Dalmacijo in po kaj. Radić pa da je ministru izjavil, da ni imel namena nuncija žaliti. Nato je minister zatrdil, da proti katoliški Cerkvi v Jugoslaviji ne obstoja nikakršna mržnja. K besedam zunanjega ministra se je oglasil poslanec dr. Hohnjec, ki je dokazoval z dejstvi, kako vlada pristransko postopa s katoliško Cerkvijo v Jugoslaviji.

p Dolgovi v Ameriki. Finančni minister dr. Stojadinović se je vrnil iz Amerike. Vprašanje dolgov še ni urejeno. Dosega so se dogovarjali samo o tem, kdaj naj bi se dolg začel odplačevati, pa se še niso sporazumeli. Amerikanci pravijo, da nimajo dosti časa se s tem baviti. Naše ostalo nadaljevanje glej v naslednjem stolpcu pod črto.

Novi boji v Siriji. V Siriji, kjer so se domačini uprli Francozom, so se po daljšem premirju zopet pričeli hudi boji. Domačini hočejo na vsak način izgnati Francoze. Sedaj so porušili železniško progo iz Damaska v Hedžas. Ko je privozil vlak, je skočil iz tračnic in je več vagonov zgorelo. Francozi se pripravljajo na velik napad in so zbrali okrog Damaska mnogo artilerije.

Zopet zarote v Grčiji. V Grčiji, kjer ljudstvo nima nobene besede pri vladi, se nobena vlada ne drži dolgo. Politiko vodi oficirji, dočim mora ljudstvo molčati in — plačevati. Komaj se je general Pangelos polastil oblasti, že odkrivajo zarote, katerih namen je njega vreči. Aretirali so zopet celo vrsto vladnih nasprotnikov, med njimi mnogo oficirjev in jih odpeljali na samotne otroke, kjer bodo premišljevali minljivost tega sveta. Ustanovili so tudi izredno vojno sodišče, katerega naloga je, da na kratak način obračuna z uporniki.

Občinske volitve v Romuniji. V Romuniji so se te dni vršile občinske volitve, ki jih je vodila vlada na znani balkanski način. Po mnogih mestih je prišlo do krvoprelitja in pobojev. Zmagala je opozicija, toda vlada bo na znan balkanski način tako potvorila volitve, da bo »zmagala«.

Tudi v Bolgariji so se minuli teden vršile občinske volitve. Ljapčeva vlada, ki je naslednica Cankove, je dobila le 48 odstotkov oddanih glasov in je tedaj ostala v manjšini. V Sofiji pa je vladna stranka dobila večino in sicer od 60 mandatov 32.

Boj za odboršniška mesta v Društvu narodov. Društvo narodov ima svoj odbor (svet), v katerega vsaka velesila pošlje enega zastopnika. Ob sprejetju Nemčije v to društvo vse velesile pristajajo na to, da gre tudi Nemčiji, ki je tudi velesila, eno mesto v svetu. Ko so pa to slišali Poljaki, so tudi prišli takoj z zahtevo, da se jim da eno mesto kot protiutež proti Nemcem. Za njimi pa so prišli še Španci, ki se sklicujejo na svojo veliko moč v Evropi in Južni Ameriki. Nemci grozijo z izstopom iz Društva, če bi se Poljaki priznalo mesto v svetu.

zastopstvo je ostalo v Ameriki, da se še dalje pogaja. Amerikanci namreč nič ne zaupajo sedanji gospodarski politiki v Jugoslaviji, zato se jim nič ne mudi.

p Dahovi v vladi so se nesoloko pomirili, ker so višje sile posegle vmes. Gre za to, da se proračun sprejme, na to pa se bodo vsestranske intrige znova začele. Po Veliki noči se bo zopet začelo v Belgradu bliskati in grmeti. G. Pašić je mnenja, da bo gotovo treščilo, pa ne vanj, ampak v Radića, Radić pa je nasprotnega prepričanja in trdno veruje, da bo on vodil volitve. Tiho upanje goji tudi g. Davidovič. Tisti pa, ki so v zvezi z višjimi silami, pa trdijo, da bo treskalo in grmelo na vse strani. Nič ne bo čudnega, saj ozračje je že dolgo prenasičeno.

n St. Vid pri Stični. V nedeljo 7. marca ob pol 3 popoldne priredi dekliška Marijina družba žaloigro »Mater Dolorosa« (Žalostna Mati božja). Ker je igra zelo lepa, primerna za posni čas in se ne bo ponavljala, pridite v obilnem številu tudi žene. Dvorana je dovolj prostorna.

n Ljudski oder v Radovljici priredi tudi letos Pastionske predstave. Občinstvo je bilo že lani s temi predstavami nad vse zadovoljno. Letos pa bodo posamezne slike še izboljšane, enako tudi kostumi in oder. Predstave se vrše v nedeljo dne 28. februarja ob pol 8 zvečer, nadaljne nedelje in praznike pa ob 4 popoldne. Popoldanske predstave se končajo ob pol 7 zvečer. Zveza z vlaki je zelo ugodna. Vstopnina je taka kot lani: sedeži v ložah po 15 Din, na balkonu I. red po 12 Din, II. red po 10 Din; parter I. red po 10 Din, II. red po 8 Din, III. red po 6 Din. Stojišča po 3 Din. Da ne bo pri predstavah prevlekega navala, naj si p. n. občinstvo vstopnice preskrbi že preje z vplačanim zneskom. Vstopnice se dobe v predprodaji v Kmetijski zadrugi v Radovljici ali pa pri Ljudskem odru, ki se naročajo tudi pisanim potom. V slučaju razprodanih vstopnic bomo občinstvo opozorili potom časopisov.

n Pevska zveza. Pevska zveza bo priredila sporazumno s Cecilijanskim društvom za ljubljansko škofijo in škof. ordinariatom pevski tečaj za organiste in pevovodje kranjske in starološke dekanije. Vrši se bo dne 3. in 4. marca v Kranju. Predavanja bodo: o naši pevski organizaciji, o pevski estetiki, o novi slovenski svetni in cerkveni glasbi, o tizeki, o pevovodstvu, o fiziologiji itd. Predavalec bodo: Bajuk, Dolinar, Premrl in Primožič. Začetek 3. marca ob 9. dopoldne, konec 4. marca ob 12. uri. Prostor: Ljudski dom. Stanovanje brezplačno za vse udeležence. — Prijava sprejema: C. Mohor, Kranj. Hrana skupna zelo poceni. Vabimo vse pevovodje in organiste, naj se tečaja gotovo udeležijo, prosimo vse župnije, da pošljejo svoje organiste, in vsa društva, da pošljejo svoje pevovodje k tečaju. Vabimo pa tudi sicer vse one, ki jim je na srečo napadek lepega peja. — Odbor.

n Pevske družbe »Škerjančke« v Smarinem ob Savi vprisori v nedeljo 28. februarja 1928 ob pol 3 popoldne »Za pravdo in srce« (Anton Medved). Žaloigra v petih dejanjih. Predstava se vrši dvakrat ob pol 3 popoldne in ob pol osmih zvečer v Pevskem domu. Prijatelji pošlene zabave vljudno vabljeni.

n V nedeljo dne 28. t. m. ob 5 popoldne ima Društvo sv. Marte redni letni občni zbor v Strelški ulici.

n Društvo organistov in glasbenikov za Slovenijo v Celju ima v torek dne 2. marca 1928 ob pol 9. uri dopoldne svoj redni občni zbor v dvorani hotela »Beli volč« v Celju. Nastopijo razni govorniki glede organizacije, pravnega stanja organistov itd. Predavati pride tudi g. dr. Švara iz Ljubljane. Ker bode ta občni zbor za nas izredne važnosti, zato naj nobeden član ne izostane in pripelje s seboj še svojega avtoarša. Glede polovične vožnje se mora vsak član pri blagajni izkazati z člansko legitimacijo in kupiti celi vozni listek do Celja. Na občnem zboru se bode potrdila naša navzočnost in bode veljal listek tudi za nazaj. Ne pozabite legitimacije.

n Podružnica Sadij in vrt. društva v Vedcah priredi v soboto dne 27. t. m. celodnevni tečaj iz sadjarstva in vrtnarstva. Tečaj bo vodil glavni tajnik orednega društva iz Ljubljane g. nadzornik Škulj. Predavanja se vrše v mali društveni dvorani in sicer po sledečem redu: Dopoldne začetek ob 9. predavanje iz sadjarstva, vabljeni posebej moški; popoldne, začetek ob 2. snov predavanja iz vrtnarstva. Popoldanskega predavanja naj se ženske v obilnem številu udeležijo.

n Udruženje vojnih invalidov, vdov in sirot podružnica v Ljubljani javlja svojim članom in članicam, da se vrši redni občni zbor dne 28. februarja t. l. ob 9 dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma. Vsi redni člani prejmejo tozadevna vabila po pošti. Vstop le proti izkazilu tega vabila. — Odbor.

n Dev. Mar. v Polju. Zveza slovenskih vojakov, podružnica Dev. Mar. v Polju vljudno vabi k izrednemu občenemu zboru, ki se vrši v nedeljo. Nadaljevanje glej v naslednjem stolpcu pod črto.

PO DOMOVINI

PRESEJE PRI LJUBLJANI.

Vojna je vzela naši župniji 19 zvonov. Podružnice, razen sv. Jožefa, so jih zopet dobile, deloma železne, deloma bronaste. Za župno cerkev smo se odločili, da naj se napravi najlepše zvonjenje. Pa bo treba veliko štet. Res, za tri nove bronaste zvonove des. 1 in b svoto 145.032 dinarjev. Pa pri teh davkih! S požrtvovalnostjo in dobro voljo smo tudi to dosegli. Omeniti pa moramo in se zahvaliti našim dobrim rojakom v Ameriki, ki so nam tu zelo pomagali. Sama družina Zakrajškova je poslala po g. Koprivcu, župniku iz Chicage, lep prispevek 22.900 dinarjev, g. Antou Grdina in drugi pa 11.235,50 dinarjev, torej skupno 33.835,50 dinarjev. Iskrena jim blazla! Mi sami bi težko spravili skupaj ves znesek, če pomislimo, da smo samo pri župni cerkvi v kratkem času porabili za razne naprave in popravke okoli 600.000 kron; poleg pa na podružnicah še 13 zvonov. Sedaj je pa zopet prijetno pri nas. Zopet so grički in dolinice polni lepih akordov ljubkega zvonjenja. — Letos bo potrebna oprava na Založni gori z govorom in sv. mašo ob petkih ob pol 9. uri.

VINICA OB KOLPI.

(Razno.)

V nedeljo 31. januarja t. l. je imel namesto obolelega g. poslance Broderja g. dr. Natlačen pri nas politični shod. Okrog 100 udeležencev, med katerimi je bilo tudi nekaj prispešev drugih strank, je mirno in pazljivo poslušalo zanimiv govor o sedanjem političnem položaju. Govornik je navduševal tudi za kmetiško zvezo, ki naj se je oklenejo vsi kmetje in prav lepo naslikal vzor sedanjega vodstva SLS — razširiti krščansko ljudsko stranko preko Hrvatske tudi med brate Srbe. Ob koncu je govornik odgovarjal na razna vprašanja, ki so se tikala tukajšnjih krajevnih razmer. Prav dobro nam je del ta shod, ki smo si ga že dolgo želeli. — Tukajšnje Orlovsko vodstvo je imelo na Svecnico lepo uspešno prireditev s petjem in dvema igrama. Orel se giblje in se ne da ugnati od kogarkoli.

dne 28. februarja t. l. po sv. maši ob 8 v dvorani Ljudskega doma. Vabljani so tudi vsi bivši vojaki iz svetovne vojne in člani, ki so plačali članarino 10 Din za leto 1926. Ta izredni občni zbor bo podal sliko o sedanjem poslovanju, posebno denarnem ter dosedanje delo za postavitve spomenika v vojni padlim. Sedanji funkcionarji imajo pred vsem namen popolnoma svobodno nesestrarsko volitev odbora izpeljati. Nadi zborovanja, ki bo v Ljudskem domu boji povedano, da je težko dobiti drugje prostora za okoli 300 oseb, zato naj to nikogar ne moti, da bi se ne udeležil. — Odbor.

n Dev. Mar. v Polju. Zveza slov. vojakov se toplo zahvaljuje vodstvu Združenih papirnic Vevče za 1000 Din, katere je darovalo za spomenik padlim vojakom domačinom. — Predsednik.

n Klub ljubiteljev brakov priredi dne 7. marca 1926 v Cerknici na vrtu gostilne »Javorinka« smotro vseh vrst psov, ki se začne ob 10 dopoldne in bo trajala, dokler se vseh predjavljenih psov ne oceni. Kdor ima v tamošnjih krajih psa, ki ga smatra vrednim pokazati ga javnosti, naj ga pripelje ta dan na smotro; psi s primerano oceno plemenske vrednosti dobe pravico biti vpisani v jugoslovansko rodovno knjigo za pse, v katere spadajo. Posebno bi bilo želiti, ako ima kdo pristnega kraškega ovčarja, da ga pripelje na smotro, ker se jih smatra že za posebno redkost. Druga letošnja taka smotra se vrši dne 21. v Ribnici na Dolencem; podrobnosti se bodo še objavile.

d Pogreša se že tri tedne nad 80 letni last tržiškega pismonoše g. Pogačarja. Mož je visoke postave, obtežen v višnjevkasto obleko z predpasnikom in črnim širokokrajnim klobukom. Je nekoliko slaboumen in pravi, da je iz Planine. Tozadevna pojasnila se prosijo v Trzin št. 214.

Mnogo naših občanov namerava tudi letos iti v Kanado po zaslužku, ki je tukaj res pičil in redek. Naj bi našli srečo, kamorkoli pojdejo! — Pri nas ljudje premalo čitajo. »Domoljub« bi lahko prihajal v več izvodih med nas. Glasnik Srca Jezusovega dobivamo v 70 izvodih. Za družbo sv. Mohorja se jih je oglasilo šele 22. Kje so drugi. Ob koncu leta smo razpečali 93 misijonskih koledarjev. — V letu 1926 bomo plačevali 500% doklade k neposrednim davkom in 300% doklado k drž. vinski trošarini. Občina ima velike izdatke, posebno za 3 šole. Stanovanjsko poslopje za šol. upravitelja na Preloki je stalo okrog 230 tisoč dinarjev. Podpore zato nismo dobili nobene. — Naša farna cerkev je v slabem stanju, pa nihče nima zadostne korajže, da bi se lotil poprave — ker denarja ni. Pa bo treba prejškoslej — začeti.

JAVORJE NAD POLJANAMI.

(Nagla smrt.)

Dne 12. februarja proti večeru so žalostno zapeli zvonovi pri župni cerkvi in pri podružnici v Cetenirovni. Naznanjali so naglo smrt Matevca Demarja, p. d. Zgajnarja iz Zapravala. Zdrav in vesel je šel opoldne z doma v Mladi vrh pripravljat drva. Z njim sta bila sin in hči. Okrog treh so podražovali ne zelo veliko bukev. Naenkrat bukev pade, se razklječe hčer, naj se umakne, pa ga zadene veja na glavo, da pade in bukev se zavali nanj, mu potare tilnik in hrbtnico, da je bil namestu mrtve. Nesreča je potrla vso župnijo. Rajski Zgajnar je bil skrben oče mnogostevilne družine, veren sin katoliške Cerkve, prijatelj ljudstva, pripravljen vsak čas pomagati. Da svojo družino pošteno preživljuje, se je petal po malem z lesno trgovino. Pri delu je bil neumoren, pri kupcih postojak; zato so ga ljudje spoštovali. Pravih nasprotnikov ni imel. Bil je zvest narodnik Domoljuba. Bratci Domoljuba se bodo spomnili gotovo njegovega imena; ker je vsako leto vabil po njem romarje na starodavno romanje k sv. Hemi na Koroškem kot od romarjev izvoljeni vođa romanja, ali kakor so ga romarji imenovali »vožetac romanja«. Vsem romarjem k sv. Hemi se priporoča v molitev. — Naša župnija po vsej pravici žaluje za njim. On je bil, ki nas je tako rekoč pritisnil, da smo kmalu po prevrta naročili zvonove za župno Cerkev in za podružnico v Cetenirovni, ko je bilo še več denarja med ljudmi in so bili zvonovi primeroma še poceni. Takrat so se mnogi sicer jezili nad njim, pa so kmalu morali utihnuti in priznati njegove zasluge. On je bil tudi tisti mož, kateremu se moramo pred vsem zahvaliti, da je župna cerkev povečana. Skozi 60 let so župljani tožili, da je cerkev premajhna; pa se sama ni hotela povečati. Ko je bilo končno odločeno, da se cerkev poveča, je bil on tisti, ki je svojega župnika podprl z denarno pomočjo, da se je delo pričelo in izvršilo v splošno zadovoljnost. Ni hotel, da bi se njegovo ime imenovalo, ker je videl pred seboj napade nasprotnikov tega dela. Ko ga ni več med nami, to lahko povem, da se ga bodo spominjali v molitvi vsi, ki se vesele sedanje lepe cerkve. Lep spomenik si je postavil. Bog mu bodi plačnik za to! Nemadna smrt ga je iskala že pred leti, ko je bil potožen od avtomobila. Toda tedaj je pustil na cesti samo svoje desno uho. Sedaj ga je Bog poklical naenkrat, pa upamo, da je bil pripravljen. Saj je prejemal svete zakramente mesečno. Dragi Zgajnar, dobri oče, zvest župljan, skrben občinski svetovalec, prijatelj ljudstva: Počivaj v miru!

Josip Klopčič, župnik.

SV. KRIZ PRI KOSTANJEVICI.

Kakor že na drugem mestu omenjeno, je umrla 5. t. m. po kratki bolezni, skoraj nepriznani, Marija Colarič, lepo prevedena s sv. zakramenti. Vseskozi postena žena, se je istotako trudila za vse domače. Malo pred smrtjo je se dajala lepe opomine svojim otrokom. Kakor se je vedno veselila prvih petkov, tako jo je tudi Vsemogočni poklical po plačilo na prvi petek. Priporočamo jo v pobožno molitev. — V nedeljo, 7. t. m. je bila v tukajšnjem katoliškem domu, mladinska igra: »V kraljestvu palekove«. Povedati moramo, da smo bili presenečeni in da kaj takega

nismo pričakovali. Očakarjevima gđm. učiteljicama moremo le častiti na tako lepem uspehu in pa tudi gđni. Zofki Kerinovi, ki je lepa spremljala igro z igranjem na klavirju. Želimo le, naj bi se kaj takega prinesle na oder in tako pripomogle do lepše šolske knjižnice. Na splošno želijo se je igra 11. t. m. ponovila.

VODICE.

(Razno.)

V nedeljo 7. t. m. je umrla vrla krščanska gospodinja posestnica Marijana Mervec, v 65. letu starosti, mati škofijskega tajnika g. Franceta Merveca. Pogreb je bil 9. t. m. V četrtek 11. t. m. je pa umrla vdova tesarskega mojstra Ivana Kranjec iz Bukovce. — Od 31. jan. do 3. febr. so imeli naši možje duhovne vede. Vodil jih je jezuit p. Kopatin. Razen iz dveh vasi so možje kljub slabi poti polnoštevno obiskovali govore. Pri skupnem sv. obhajilu ob sklepu jih je bilo nad 250. — Tudi naša društva se gibljejo. Orli imajo redne lantovske sestanke. Poleg tega so 24. januarja priredili veseloigro »Davek na samce«. Izobraževalno društvo je priredilo na pustno nedeljo igrico »Prvi april« in pevski nastop »Na kmetiški svatbi«. Obenem so nastopile gojenke gospodinske šole v Repnjah z igro »Izgubljeni raj«. Pri »Kmetiški svatbi« je v splošno veselje gledalcev, čeprav že starešina društva, s prav mladeniško živahnostjo nastopil v vlogi Dalmatinca po svoji častiljivi bradi znani mekar in posestnik Jeraj, po domače Debevec iz Dobruše pri Repnjah.

SKOCJAN PRI MOKRONOGU.

(Gasilno društvo.)

Prostovoljno gasilno društvo Skocjan se je zadnja leta s pomočjo pridobljenih prostovoljnih daril in drugih prispevkov precej opomoglo, tako da je upati, da si postavi v nekaj letih svoj lastni dom. Na Svecnico so člani društva priredili v dvorani Katoliškega izobraževalnega društva igro »Čevljar Blaž iz Lucne vasi«. Ves čisti dohodek se je porabil v prid gasilnemu društvu. Za ta lepi dohodek se je v prvi vrsti zahvaliti gosp. župniku Anžiču, ker je dovolil dvorano, v drugi vrsti pa gosp. kmetu Mariju Bukovcu za trud in pen. igralec.

D. M. V POLJU.

(Elektrifikacija občine.)

Pred kratkim se je vršil pri nas v šoli velik razgovor glede elektrifikacije občine. Splošno je veliko zanimanje, kajti ljudje čutijo, da so petrolejke postale stare. Hočemo pa na kratko podati zgodovino pokreta za elektriko pri nas. Veliko se je delalo že in govorilo pred vojsko. Prilika je bila zamujena posebno takrat, ko je tovarna napeljevala svoj daljcevod y Fužin na Vevče. Po vojski je znova nastalo vprašanje elektrike. Prejšnji občinski odbor je to vprašanje rešil ter sklical vse merodajne faktorje na sestanek. Pretresalo se je vse močje, in skoraj soglasno mnenje, da naj stvar vzamejo v roke privatniki, je zmagoval. Oskarval se je takoj pripravljajni odbor, ki naj ustanovi zadrugo in čim preje začne z delom. Toda gotovim ljudem ni bilo to všeč, ker so se bali, da ne bo tudi elektrika postala »klerikalna« in začel se je boj za kulise. Nastali sta dve struji. Ena za to, da napravi in vzame vse občina, druga za to, da naj vodi delo zadruga. Stvar je prišla pred občinsko sejo in takrat je bila usodna napaka občine, da je šla na limanice in glasovala z vsem proti dvem glasovom, da naj stvar vzame v roko občina, ki je takoj stopila v stik s trdno Transformator v Ljubljani. Naročila je načrte in pogajala se za tok, ki ga je bila trdka ponudila po 3 dinarje za kilovat uro. Napeljava bi bila stala ogromne vsote za občino. Videti je bilo, da bo stvar občinala v blatu, kar je po razpustu odbora dejansko res bilo. Sedanji odbor nadaljuje in je stavil firmi ponudbo, če bi bila ona pripravljena prevzeti napeljavo toka sama. Trdka je bila pripravljena, toda pod gotovimi težjimi pogoji, ki so pa poleg tega bili zaoguetni. Odbor je namreč na predlog našega odbornika stopil v stik z g. inž. Culičem, ki naj bi kot državni funkcionar zastopal strokovno mnenje občanov. Tako je prišlo do sestanka Nadahevanje glej v naslednjem stolpcu pod črto.

IZOBRAZBI

Fantovski večeri v pismih.

VIII. Kot voda na jezui kipi nam kri, tako nam sreca valovje hrumi...

Tam za gorami je stal krasen kmečki dom. Iz dveh gruntov je obstojal. Do dvajset in še več goved so svoj čas redili. Priden, pa precej skopuški oče ga je spravil skupaj; žal, da ga je zapustil lahkomisljenemu sinu — gospodarju. Ta gospodar pa je imel še dva bolj lahkomisljena sinova. Oče je začel zahajati na eno stran hriba v bližnje mesto, kjer so ga »škrice« hvalili, on pa jim je dajal za pijačo; sinova pa sta hodila na drugo stran hriba med lahkomisljenih dokline. Tako se ni redkokada zgodilo, da so se v zgodnjih jutranjih urah srečali oče in sinova pred domačim pragom, vrnivši se praznih žepov in težkih glav s svojih zabavnih potov. Trpelo pa je seveda to le nekaj let. Zakaj obubožan oče je pozabljen umrl v samotni bajti, ki si jo je komaj pridržal za svoja stara leta, sinova pa sta žalostno končala: eden s samomorom na železniški progi, drugi z begom v daljnjo Ameriko. Kaj pa sloviti kmečki dom? Razkosen in razprodan je bil na javni dražbi in danes ga obdelujejo mnogi pridni bajatarij...

Fant moj! Kaj ti pravi ta zgodba, ki ni povsem izmišljena in ni edina tudi ne v življenju našega slovenskega naroda. Pravi ti: Premaguj se ali da ti bo bolj všeč: pokazi pravo korajžo!

Kedaj misliš, da je začel propadati oni lepi grunt, ki sva ga pravkar omenila? Ali misliš, da so prišli obenj šele na dan javne dražbe? Povem ti, da ne; ampak tisti dan, ko se oče in sinovi niso več znali ali pa hoteli premagovati, se je začel boben oglašati okrog njihove hiše. Premagati se niso znali ali pa ne hoteli, zato so se vdajali — v začetku sicer po malem, potem pa vedno v večji meri cigaram in cigaretam, modnim oblekam in izbranim jedem, brezdelju in ženskam... In tako je šlo vedno bolj navzdol, dokler nista zapela boben in sramota svoje popolne pesmi nad njimi.

Podobno se lahko tudi tebi zgodi, ako se ne učiš mlad premagovati samega sebe. kdor se ni do 21. leta naučil premagovati samega sebe, ta se tudi pozneje ne bo naučil.

In kdor mlad, to se pravi že v onih letih, ko začne zoreti v moža, zapravlja svoje duševne moči ali z moderno besedo rečeno energijo svojih duševnih sil, tak ostane zapravljivec za vse življenje. Kdor postane v teh letih suženj svojih nepotrebnih razvad, tak bo preživel vse svoje življenje v njih sužnosti. Neizmerno važno je torej, da si že mlad fant zna odreči v tej in oni stvari.

Ko si bil še pravi otrok ali pa še čisto otročki fant — in to je bilo najbrž med svetovno vojsko ali pa prva leta po vojski — tedaj ti je tvoja mati večkrat rekla: tega in tega nikar in ne smeš. Pa tudi oče, posebno, ko se je vrnil iz vojske in si postajal nekoliko večji, ti je pogosto zaklical: »Fant stoji!

To še ni zate.« In rad ali nerad si se vklonil, ker si čutil in vedel, da je prav, kar ti mati in oče odrečeta, četudi sam ne veš, zakaj bi tako moralo biti. Bil si pač otrok in fante, ki si moral slepo ubogati in se vkloniti, če tudi te je ta ali ona stvar močno mikala, da jo dobiš ali storiš.

Danes pa je nekoliko drugače. Nič več nisi pravi otrok in mlečnozobi fante, ampak ti postajaš mož, iz fanta zoriš v moža. Kot tak bi se rad otrsela materine kikle in večnega očetovega nadzorstva. Pokazati hočeš, da sam iz sebe nekaj premoreš, da ni treba, da bi te ravno drugi vodili, ampak, da znaš tudi sam sebe voditi. Je že prav. Ne zamerim ti tega, ker vem, da je to vtemeljeno v tvoji mladostni naravi. Ampak pri vsem tem moraš vedeti, da mož ni tisti, ki se da od vsakega vetra omajati. Mož ni, kdor ne zna samega sebe premagati. Ne! Nihče, ki streže svojim neurejenim strastem in potrebam, si ne more lastiti pravice, da bi ga drugi imeli za moža.

Treba je torej, da si znaš odreči. Pa kako in v čem? Manjka se prilika. Misli n. pr. na t o b a k ! Koliko je mladih doraščajočih fantov, ki mislijo, da ni fant, če nima cigarete v ustih. In kako imenitno se mu zdi, ko začne celo v javnih lokalih kot na železnici ali v Društvenem domu med prireditvijo ali v nedeljo pred ali celo med sveto mašo svalcati in vleči svoje papirčke! Kako smešen, pa tudi pomilovanja vreden tak fant! Saj ravno s tem kaže, da nima oblasti nad samim seboj, da je strast častihlepja in pomanjkanje prave družabnosti in dostojnega vedenja v njem nad vse močna.

Ali misli zopet na pijačo. Koliko je fantov, ki mislijo, da so fantje šele tedaj, ko znajo zaklicati liter za litrom na mizo in »moško« zvrčevati en kozarec za drugim. Kakšen narobesvet! Kakšna možatost to! Saj zopet pokaže, da ne gospoduje on pijači, ampak pijača njemu. Težje je namreč zdržen biti kot pijači se vdati. In če mi kdo pravi, da ne more zdržen biti, potem mu rečem, da je popolna zdržnost najboljša pot do zdržnosti, pa tudi do prave prostosti nad samim seboj.

Ali misli zopet na ostajanje zunaj cerkve ali pa na ponočevanje. Kako imenitno se mu zdi, ko podpira s klobukom pod pazduho ali pa celo pokrit in s cigareto v ustih kak plot ali lipo pred cerkvijo. In kakšen pogum se mu zdi, da pokaže, ko se zadere pozno v noč, da poštenega človeka ušesa bolejo. Rečeš: Z vsem tem le pokažeš, da si velik slabotnež. Pokažeš namreč, da te ima strast — največkrat nečista, če ostajaš zunaj cerkve ali rad ponočuješ — v oblasti.

Ure za birmo F. CUDEN Prešernova ul. št. 1.

Ne ti nad strastjo, ampak strast gospoduje nad teboj.

Ali misli na nekatere stare, vkoreninjene navade kot so plesi, voglarjenje, pustno in podobno norenje. Zakaj se jim nekateri fantje tako radi vdajajo? Pač zato, ker niso močnejši. Moč je pred vsem tisti, ki zna samega sebe obvladati; taki fantje pa ne obvladujejo sami sebe, ampak strasti in navade in zapeljivi zgledi drugih vladajo nad njimi.

Ali misli še prav posebno na takoimenovano z n a n j a. Koliko je fantov tja proti dvajsetemu letu, izmed katerih sleherni misli, da mora imeti dekleta, s katerim si dopisuje in shaja. Kakšna sužnost mladostnih strasti! Saj še nisi dozorel, ampak komaj fant, ki v fanta in moža prehajaš. Ali mar ne čakamo tudi pri žitu in sadju in vsaki uporabni stvari, da dozori? Neumen gospodar, ki bi požel zelen oves ali otrsela še zelena jabolka ali zapregel premlada teleta. Kaj naj počne s takimi sadeži? Še svinje bodo zbolele, če jim daš nezrele krme. Prav tako neumen fant, ki streže spolnim nagonom, še predno je dušno in telesno dozorel. Prvo je to, da znaš samega sebe obvladati, potem boš znal druge voditi. Prvo je, da postaneš mož, potem boš mogel biti šele oče. Prvo je, da se dobro izučiš in samega sebe vkrotiš, potem boš šele mogel misliti, kako boš vodil družino. Ne strast zaljubljenosti tebi, ampak ti moraš, dokler zoriš, ukazovati zaljubljeni strasti. S tem postajaš mož in ko pride čas, da dušno in telesno dozoriš, in s tem tudi čas, ko znaš samega sebe obvladati, tedaj pride tudi čas, ko boš smel ženo in družino vzeti v oblast.

Pomni torej še enkrat: Najprej je potrebno, da postaneš cel mož; mož pa človek ne postane potom igrač in lahkomisljenega življenja, ampak pred vsem s tem, da zna samemu sebi ukazovati in samega sebe premagovati. Verski učitelj.

Kaj berem?

Mladost št. 2. Z veseljem vzame človek v roko ta v resnici lep in dober fantovski list. Druga številka je polna v resnici fantovskega čtiva. Fantom priporočamo, da jo berejo počasi in s premislekom. Naj se ne izgubljajo zlata zrna. Pričujoča številka prinaša naslednjo vsebino: V Rim! (oklic na zlet v Rim, ki se bo vršil v septembru); Naš cilj, kjer govori pisatelj o medsebojni zvestobi med fanti, ki gredo k vojakom in onimi, ki ostanejo doma; Jože Jagodič nadaljuje s fantovsko povestjo: Krvava zarja; Leopold Turšič ima pesmico: Znamenje; nadalje se razlaga letošnji orlovski priveditveni program; dr. Basaj navdušuje na delo za Stadion; Hromski razmišlja, ali je

Ložar & Bizjak Ljubljana sv. Petra cesta 20

Prečistiti duhovščini in bogoslovcem priporočata vsakovratne ovratnike, pralne in celulozne, smičile in druge potrebščine. Specijalni salon za izdelovanje talarjev, promenadnih, salonskih oblek in površnikov. Vedno v zalogi angleško in češko suknjo! — Točna postrežba! — Konkurenčne cenel Dobavlja tudi na obroke!

boljša Mladost ali Vigred; potem sledi kratak sestavek o komunizmu prvih kristjanov in droben popis zaslužnjene koroške zemlje; Škender v pesmi osmeši fanta, ki kliče: Stefan vipavca! Viktor Kocjančič popisuje pomen bolečine za človekovo zdravje. Brat Janez nadaljuje z orlovskimi misli. V sedanjem podaja prave vidike o ljubezni med fantom in dekletom. Nato sledi popis duhovnih vaj, Koncem pa še 8 strani drobnih in zajemljivih stvari. Mladost izhaja vsak mesec, stane 30 dinarjev ter se naroča v Ljudskem domu v Ljubljani.

Duhovne vaje in njih sad.

Neki fant, ki se je udeležil duhovnih vaj v »Domu« v Ljubljani, je poslal g. patru, ki je vodil duhovne vaje, naslednje pismo:

Oprostite, da šele sedaj ustrezam Vaši želji, da povem svoje vtise in misli o opravljenih duhovnih vajah.

Tudi jaz sem se pridružil organistu, počakal sem, da vidim, kako bodo uplivala Vaše besede, ki ste nam jih, g. pater, polagali na srce, ali bo kaj od tega padlo na dobra, rodovitna tla in rodilo sadov.

Danes pa, po preteku enega meseca morem in smem trditi, da sem isti, z istimi sklepi in mislimi kot sem bil oni dan, ko sem od Vas odhajal. Po pravici in odkrito Vam povem, da enakih božjih praznikov v svojem mladem življenju še nisem doživel. Poskušal sem v preteklih letih razno veselje in uživanje, a zastonj! Nemirno je bilo moje življenje, le z žalostjo in studom se sedaj oziram v one dni nazaj. Sedaj pa vlada mir v mojem srcu.

Slo pa tudi ni brez bojev, prihrumel je vihar, zdi se mi, še hujši kot poprej, a se je razbil, zmagala je jeklena volja, v takih trenutkih sem se takoj spomnil tihe celice in pa vsega, kar sem videl in slišal pri Vas.

Lahke so mi sedaj tudi stanovske dolžnosti in opravila, z veseljem in lahkoto jih opravljam dan za dnem.

Zares, Vaš »Dom« mi ostane v neizbrisnem spominu, le žal mi je, da nisem kaj takega opravil pred 2 letoma pred odhodom k vojakom, kajti ravno tam se versko življenje toliko zanemarjal!

Glede postrežbe in splošne oskrbe nimam reči kaj, bilo je vse prav po očetovsko poskrbljeno in urejeno.

Kaj naj rečem torej o »Domu duhovnih vaj?« Vreden je, da ga za par dni obišče vsak količkar zaveden mladenič ali mož, ki mu je le kaj na tem, da se današnje versko življenje povzdigne, da se duševno prerodi narod slovanski. Za par sto kron, ki jih porabi za oskrbo, ne more nihče in nikjer zadobiti tega, kar se dobi v tem »domu«.

Posebno pa je še važno, da opravijo duhovne vaje oni mladeniči-vojaki, ki bodo kmalu odhajali v razne kraje Srbije. Njim je potrebno posebno priporočati. Skušal bom pripraviti enega bližnjega fanta-vojaka za to.

Zato bodi izrečena največja hvala pred vsem Bogu, Vam g. pater, za ves trud, ki ste ga imeli z nami, vsem onim, ki so omislili in zidali ta dom. Naj bi se polnil z ljudmi, ki spoznajo, da je nemogoče dvema gospodoma služiti, iz njega naj bi pa odhajali vsi srečni, mirni in veseli, pravi značaji, nositelji in stebri boljše naše bodočnosti.

To je moje skromno mišljenje in vroča želja. Pisal sem Vam preprosto, po svojih zmognostih, a tudi v resničnem spoznanju in po utisih, katere je napravilo v onih dneh v meni bivanje pri Vas.

Se enkrat: Bog Vam povrni stotero za Vaš trud! Priporočam se Vam v molitev, pa tudi jaz se Vas bom spominjal v svojih molitvah. Naj Bog reši svoj blagoslov na vsa Vaša dela in opravila!

Enajst let odrezani od sveta.

Visoko gori na severu med Azijo in Ameriko je 90 kilometrov široka morska cesta, imenovana po raziskovalcu Beringu Beringova cesta. Ruska križarka »Vorovskij« je raziskovala sedaj one pokrajine na

novi in je pred kratkim prišla v cesti do otočica, ki so ga pred vojsko sicer poznali, o katerem se pa sedaj ni dosti več vedelo. Križarka je imela nalogo, da one kraje razišče in napravi nove zemljevide. In kaj je dobila? Samotno na onem otočju je živel od leta 1915 naprej 15 Rusov, nič niso vedeli o izidu svetovne vojne, nič o padcu in umoru cara, nič o revoluciji, nič o boljševikih. Leta 1915 so kakor vsako leto lovili na otoku kožuharje, pa je prišel strahovit vihar in jim razbil ladjico. Nič več niso mogli na celino, morali so ostati na otoku. Njih prijatelji in sorodniki so gotovo mislili, da so zgubljeni, in jih nihče ni iskal. Vseh je bilo trideset; petnajst jih je umrlo, petnajst jih je ostalo pri življenju. Izkopali so si v zemlji in v snegu zavetišča in so živel kot Eskimi, oblačili so se v kožo. Za hrano so imeli ribe, morske ptice in morske pse. Kajti tam gori na severu nič ne raste. Ko jim je pošlo strelivo, so po načinu Eskimov lovili s sulicami in koščenimi trnki.

Gospodarske knjige.

Domači vrt. Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Priredil M. Humek. Din 33, vezano Din 40.

Za obdelavo in ureditev vrta ob domači hiši nam podaja knjiga dragocene nasvete.

Breskev in marelica. Navodilo, kako ju vzgajamo in oskrbujemo. Priredil M. Humek. Din 10.

Praktičen sadjar. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, pojasnjena s 24 barvanimi prilagami in 92 slikami v besedilu. Za slovenske sadjarje priredil M. Humek. Vezana knjiga stane Din 80.

Knjiga obsega najboljše navodila, kako treba spomladati ravnati s sadnim drevjem, da dosežemo ugodne uspehe.

Vse knjige se dobe v Jugo-lovanski knjigarni v Ljubljani.

Varčna gospodinja pere samo z milom »Gazela«

LISTEK

Patrick A. Seehan:

Nodlag.

Povest irskega dekleta.

»Če ste ves dan sami zunaj s svojimi gozdarji, morate marsikaj slišati,« je odgovoril gospod. »In mi se bolj zanimamo za svoje najemnike in sosede, kot se zdi.«

»Tudi to je res,« je rekel starec, ki je še vedno pazil na to, kaj pride. »Ne slutimo, kako veliko prijateljstvo imamo, dokler jih ne potrebujemo.«

»Hočem Vam pokazati svoje prijateljstvo, Connors,« je nadaljeval gospod, »in zato hočem od Vas sprejeti otroka, ga vzgojiti, izrediti in mu poskrbeti tako življenje, da boste ponosni nanj.«

»Zelo sem Vam hvaležen, milostljivi gospod,« je odgovoril hišni gospodar, »toda za vse Vaše premoženje, in pravijo, da ga je precej, bi se ne hotel ločiti od otroka. Pa glejte, je že sama prišla,« je rekel, ko

se je Nodlag pridrvila v kuhinjo, vsa razgreta, ker je ravnokar jezdila na rjavki, ki so jo podkovali doli v kovačnici. Donal je ob istem trenutku stopil v sobo na sprednja vrata.

»Dober dan, Donal,« ga je nagovoril gospod. »Kako se ti godi? In to je Vaša mala. Kako jo kličete? Pridi sem, mala, pridi k meni!«

Toda Nodlag se je prestrašena umeknila pred njim in se oklenila z obema rokama starčevih nog, kakor bi tam iskala pomoči in varstva.

»Dosti čudno ime ima,« je odgovoril Edmond Connors. »Kličemo jo Nodlag, ker smo jo na Božič našli — ker nam jo je Bog na Božič poslal,« se je popravi, ko je zapazil pozorni pogled otrokov.

»Sprijaznite se z mojo ponudbo, Connors,« je rekel gospod, odpravlja se domov. »Jaz sprejemem otroka in prevzamem vso odgovornost zanj. Obljubim Vam, da bom dobro skrbel zanj — skoro tako dobro kakor Vi sami.«

»Zelo sem Vam hvaležen,« je dejal starec, sedaj opazujoč Donala, ki je pazljivo poslušal, toda ona je sedaj naša in mi se ne moremo ločiti od nje.«

Nato je zavladal za nekaj časa globok molk, med katerim se je otrok še tesneje oklepal nog svojega

Razno.

Čudno. Največja ameriška zavarovalnica za življenje poroča v svojem letnem poročilu, da se je umrljivost pri njej zavarovanih članov zelo povečala. Za vzrok navede prepoved alkohola; češ, prej so pili Amerikanci vsaj pravi alkohol, čeprav tudi škodljiv, sedaj pa pijejo najrazličnejše mešanice, ki so dosti bolj škodljive. Lani je umrlo štirikrat toliko zavarovanih članov, kakor leta 1920, tedaj, ko je stopila protialkoholna prepoved ali prohibicija v veljavo.

138 let. V neki vasi pri mestu Riga v nekdanji Rusiji je umrl te dni kmet Tritej, ki je dosegel starost 138 let. Do zadnjega je bil še krepek; v boleznih mu je stregla hči, stara 100 let.

zaščitnika. Potem se je Donal ozrl in dejal, kakor bi ta pogovor bil popolnoma končan:

»Danes ste imeli srečen dan na gorah, gospod. Torba je težka.«

»Res. Še nikoli prej nisem videl po hribih toliko ptičev. Kljunačev in deževnikov je vse polno. Menim, da se bliža mrz. Ptice se v velikih jatah selijo proti jugu in zahodu.«

»In nebo je črno kot polnoč,« je pristavil Donal. »Mislim, da pride sneg, in prav bi bilo, da vsaj prežene ta strašni mrz.«

»Tako pravi tudi Linehan. On meni, da se bliža veliki sneg. Čim bliže sem v takem slučaju domu, tem bolje. Lahko noč!«

»Bog z Vami in dobro srečo!« je pozdravil Donal.

Donal, je rekel oče, ko je bil tujec odšel, »ali bi ne bilo dobro, da spravimo ovce s hribov? Lehko pride veliki sneg in gori je menda kakih dvajset mladih jagnjet.«

»Stiriindvajset jih je,« je odgovoril Donal. »Da, jaz vzamem Owena in nekaj hlapcev, pa jih seženo dol.«

»In moje jagnje tudi, očka,« je vzkliknila Nodlag, široko odprši oči v strahu in skrbi. »Moram iti, da rešim svojo Nanny.«

»Saj ni daleč,« je rekel starec. »Pojdi vun ter počakaj hlapce in oni jo poiščejo mesto tebe.«

Nodlag je odšla vun in Donal se je jezno obrnil proti očetu.

»Zakaj niste, za božjo voljo, sprejeli te ponudbe?« je vpil Donal. »Rešila bi nas vseh skrbi!«

»Pa bi nam morda novih nakopala,« je odgovoril oče krotko. »Sicer sem se pa zavezal z obljubo in jo m držal.«

Gotovo je Bog poslal gospoda Dunscombea s to ponudbo, je vpil Donal. »To je bila najboljša priložnost in sedaj ne pride morebiti nikoli več.«

»Kaka najboljša priložnost je to, ki ne pride morebiti nikoli več?« je vprašala gospa Connors, ki je bila prišla z dvorišča. »Mislim, da nas čaka nocoj huda in težka noč. — Toda o kaki ponudbi si govoril očetu, Donal?«

»Ah nič!« je odgovoril sin mračno.

»Kakih posebno važnih stvari nista mogla imeti,« je odgovorila mati, ki jo je sinov odgovor bil užalil.

Gospod Dunscombe je le hotel dobiti Nodlago, je dejal starec zaradi miru.

»In kaj si ti rekel?« je vprašala žena vznemirjena, kajti otrok se ji je bil zelo prijeljubil.

Kaj naj bi rekel, kot da jo je Bog k nam poslal in da jo hočemo obdržati?«

»Saj bi bilo dosti čudno, če bi bil kaj drugega odgovoril. In ali je to bilo, kar si ti imenoval lepo priložnost?« je vprašala, jezno se obrnivši proti Donalu.

»Ker ni otrok naš,« je odgovoril nevoljno, »menim, da bi se ga pri tej priložnosti lahko odkrižali, zlasti ker bo dobro preskrbljen.«

Ti nisi še nikoli pokazal otroku prijaznega obraza, odkar je prišla v hišo. Ne privoščiš ji nobene grizljaje in nobenega požirka, ki ga ji damo, »akor bi bili s tem prikrajšani ti — in tisti, ki jih hočeš pripeljati k nam.«

S tem je namignila na Donalovo nameravano ženitev — stvar, ki povzroča materam vedno veliko skrbi, ker se morajo tisti trenutek, ko nevesta prestopi hišni prag, odpovedati gospodinjstvu. To je Donala jezilo, ker se je iz ravnega vzroka pričkal s svojo bodočo nevesto, ki ga je hotela vzeti samo pod pogojem, da pošljejo Nodlago iz hiše. Da, ravno to vprašanje in neke ovire pri možitvi njegove sestre z mladim Burkeom so ovirale tudi njega, da se ni mogel udumiti. Bil je torej dvakrat upravičen želeti, da oče sprejme ponudbo gospoda Dunscombea.

»Kako moremo vedeti, kdo je ona in kaj?« je odgovoril razvnet.

»Sedaj veš ravnolično kakor tisto noč, ko si jo prinesel v košari in jo postavil tu ob ognju. Toda ti imaš mrzlo, trdo srce, Donal, ga je zavrnila mati. »A varuj se! Vdoye in sirote teptati je nevarno.«

Donal je že bil na tem, da ježno odgovori, kar bi spravilo svetost njegove prisega v nevarnost, toda oče je stopil k vratom, se ozrl in rekel:

»Če bosta še več časa trafila s pričkanjem, bosta nemara stikala za šivanko v otepu slame, kadar pojde iskat jagnjeta v tej strašni noči.«

XIV.

Ker ni Storžek poslušal dobrih nasvetov Murna Marjača, je prišel razbojnikom v pest.

»Kar je res, je res, — je modroval dondek sam s seboj, vsi nas opominjajo, vsi nam dajejo dobre nauke. Z eno besedo, vsi so si ubili v glavo, da so naši očetje in naši učitelji, vsi: tudi Murni Marjači. Glej no, ker nisem maral poslušati nasveta senčare dolgočasnega Murna, me doleti — po njegovem — kdo ve, koliko nesreč! Tudi razbojnike bi moral srečati po njegovem. Ta je dobra, ko v razbojnike niti ne verujem niti sem kdaj veroval. Po mojem so si izmislili razbojnike očetje kratkomalo sami in nalašč zato, da bi z njimi strašili otroke, ki hočejo iti ponoči na cesto. In tudi če bi jih srečal, kaj bi bilo, bi me li zgrabili? Oddaleč ne. Na nos bi jim šel, kričeč: »Gospodje razbojniki, kaj pa bi radi? Vedite, da z menoj ni dobro pihati kaše! Pojdite tedaj po svojih opravkih in konec besedi! Po tem govorčku, resno in ostro podanem, bi jo ubogi razbojniki — zdi se mi, da jih kar vidim — pobrisali kakor veter. Če bi bili pa slučajno tako neotesani, da ne bi hoteli bežati, bi jo popihal pa jaz in tako bi bil konec...«

Storžek ni mogel dokončati svojega razmotrivanja, ker ta trenutek se mu je zazdelo, da sliši za seboj lahek šum listja.

Ozrl se je, da bi pogledal, kaj je, in je zapazil v temi dve črni postavi, ošemljeni z vrečami od oglja, ki sta tekli skokoma za njim tik za petami, ko da bi bili dve pošasti.

»Na, zdaj so pa tu!« je rekel sam pri sebi, in ker ni vedel, kam bi skril one štiri zlatnike, jih je spravil v usta naravnost pod jezik.

Potem je skušal zbežati. A ni napravil še prvega koraka, ko je začutil, da ga je zgrabilo za ramena in zaslišal je dva grozna in votla glasova, ki sta zavpila:

»Denar ali življenje!«

Storžek, ki ni mogel odgovoriti z besedami, ker je imel v ustih novce, se je neprestano globoko priklanjal in skušal s tisoč kretnjami dopovedati brezglavežema, katerima so se svetile oči le skozi luknje v vreči, da je ubog dondek in da nima v žepu niti ponarejene pare ne.

»Končaj, končaj z blebetanjem in na dan z denarjem!«

Dondek je vrtel glavo od desne na levo in z leve na desno in prav tako obračal roke v zapestju, kar naj bi govorilo: »Nimam ga.«

»Na dan z denarjem ali pa boš pri tej priči mr-

Slov. planinsko društvo. Koče slov. planinskega društva je obiskalo lani 24.076 oseb; Slovenec je bilo 22.078, Hrvatov 2417, Srbov 709, Čehov 622, Avstrijcev 691, Italijanov 419, Nemcev in Nemčije 107, Angležev 38, Francozov 7, drugih pa 48. Največ obiskovalcev je imela koča v Kamniški Bistrici, 3581. Vseh kočah je bilo 423 postelj na razpolago.

Veliki sejmi. V Sežani pri Trstu je dvakrat na mesec živinski sejem. Lani so pripeljali na sejem vsega skupaj okoli 25.500 glav (okoli 9000 goveda, 1300 telet, 4800 konj in okoli 10.800 prašičev). Povprečna cena goveje živine se je gibala med 425 in 500 lirami za cent žive teže, pri teletih med 700 in 900 lirami; konje so kupovali po 1500 do 5000 lir. Leta 1924 je bilo pripelanih na sejem 22.000 glav, lani torej dosti več.

Zelja po solne. V Londonu je megle še veliko hujša kot pri nas v Ljubljani. Tlači te in mori, da komaj dihaš. Neka družba je hotela po dolgem času videti vendar enkrat malo solne. Najela je aeroplan za 30 funtov (funt je 275 dinarjev), dvignili so se in so imeli v višini 2000 m najlepše solnce. Pravilo, da jim ni za denar prav nič žal. Sedaj so zaželi tudi drugi tako delati.

Tintno drevo. V Indiji je drevo, ki ima v sebi tako tekočino kot je črnilo. Če odrežeš vejico in jo prištrij v obliki peresa, lahko z njo precej časa pišeš, prav tako kot s peresom. Nato tekočina usahne; a če pomočiš vejico v vodo, spet lahko pišeš, seveda ne več tako črno kot prej. Tretje pa ne gre več. Ker indijsko rastlinstvo zelo hitro in bujno poganja, imaš zmrzaj dosti črnila, če je kakšno tako drevo blizu tvojega stanovanja.

Previdni varčevalci. V ameriškem okraju Columbi je dal neki prejšnji minister sto dolarjev v hranilnico z napovedjo, da se smejo z obresmi vred dvigniti šele l. 1925. Do tedaj bo vsota narasla na pet milijard dolarjev in pol in jo bo poseben odbor uporabil v javne namene Ameriških Združenih držav. Če jo to. Kje bodo tedaj Združene države!

Sto ur. V Londonu gradijo dve zračni ladji, ki bosta vozili iz Londona v Indijo samo sto ur. Ni še dolgo, ko si porabil za to potovanje sto dni. In se danes, če se ne poslužijo aeroplana, ki ti pa ni zmeraj na razpolago, porabiš za to pot štiri do dve ali pet.

Skopuh. V nekem mestecu v Švici so našli mrtvega v stanovanju 62 let starega moža. Klečal je pred kovčgom, v katerem je bilo 90.000 švicarskih frankov = okoli enega milijona dinarjev in pa še hranilna knjižica, glasba se na visoko vsoto. Umrli je bil samec, že dalj časa bolan, pa ni hotel iz skoposti poklicati zdravnika. Bil je tudi posestnik več hiš in zemljišč.

Ljubosniv mož. V Debroitu v Ameriki je umrl nek Thorpe. V oporoki je zapustil ženi 1 šiling, po naše 14 dinarjev, z naročilom, naj si kupi naj strup za podgane in in naj ga popije. Če mu pa noče napraviti te usluge, naj razdeli šiling med Thorpejeve brate in sestre.

Visoko šelo za dimnikarje so ustanovili na Nemškem. Misel ni napačna, bomo pozneje več pisali o tem.

Dobrotnik otrok. Ameriški milijarder Jonker je dosegel 85. leto in je v proslavo tega dne dal 50 milijonov dolarjev za otroška zavetišča. On sam živi zelo skromno, niti avtomobila si ni kupil, temveč se vozi v pisarno s podzemsko železnico. Najbrž je pa to veliko veliko hitreje kakor z avtomobilom, ki mora na vseh koncih in voglih čakati.

tevl« je zagrozil večji razbojnik.

»Mrtevl« je ponovil drugi.

»In ko ubijemo tebe, ubijemo tudi tvojega očeta!«

»Tudi tvojega očeta!«

»Ne, ne, ne, ne mojega ubogega očeta!« je zakričal Storžek z obupnim glasom in med krikom so mu zažvenketali v ustih cekini.

»O lopoval denar je skril pod jezik. Izpljuni ga!« Storžek ko štor.

»Kaj, glušca se delaš? Čak, čak, ti že mi pokažemo, kako se pljunc!«

Razbojnika pa za njim ko dva psa za zajcem.

In res, eden je popadel dondka za konec nosa, drugi ga je zagrabil za brado in sta začela nevljudno vleči vsak na svojo stran, da bi ga prisilila odpreti usta — a zaman. Dondkova usta so bila ko zabita in zakovana.

Tedaj je manjši razbojnik privlekel nož in je skušal z njim ko z dletom razpreti ustne, a Storžek

mu je uren ko blisk zasadi zob v roko in ko jo je odgriznil, jo je izpljunil; a morete si misliti, kako se je začudil, ko je zapazil, da je izpljunil na zemljo namesto roke — mačjo tace.

Opogumljen po tej prvi zmagi se je s silo iztrgal iz krempljev razbojnikov in preskočivši obcestno mejo, je začel teči čez polje. Razbojnika pa za njim ko dva psa za zajcem; oni, ki je prišel ob tace, je tekel kar po eni nogi — kako, kdo ve.

Po petnajst kilometrov dolgi dirki je Storžek omagal. Prepričan, da je po njem, je splezal po deblu na visoko smreko in se usedel na njen vrh. Razbojnika sta skušala priplézati za njim, a dosežši polovico debla, sta zdrčala nizdol, padla na tla in si odrla roke in noge.

Brez upa zmage pa le še nista ostala: nabrala sta pod smreko butaro dračja in jo užgala. Preden bi izgovoril ne, je začela smreka goreti in se kaditi kakor sveča v vetru. Storžek, videč, da prodirajo plameni vedno više, ni maral čakati usode pečenega goloba in je ko za stavo mojstrsko skočil z drevesa in začel znova teči čez polja in vinograde. Razbojnika pa za njim, ne da bi se upehala.

Medtem se je začel svetlikati dan in dirkali so še vedno. Kar obstane Storžek pred nepričakovano oviro, ki mu je ovirala pot: pred njim se je širil globok jarek, po katerem je tekla ko kava umazana veda. Kaj početi? Ena, dva, tri! je zakričal dondek, se krepko zaletel in skočil z enega brega na drugi. Tudi razbojnika sta skočila, a ker nista vzela prave mere, sta zletela — štrrbunk! ... na sredo jarka. Storžek, ki je slišal pljusk in brizganje vode, je nadaljeval svojo pot smeje se zaklical:

»Le dobo se skopljita, gospoda razbojnika!«

In že je mislil, da sta lepo utonila, a ko se je ozrl, da bi pogledal, kako in kaj, je opazil, kako jo sekata oba za njim še vedno v vrsti, puščajoč vodo ko rešeto.

Franjo Neubauer:

Pred pomladjo.

Kipi iz zemlje
mlada rast,
šumi z uvelim
listjem hrast.

Kot nemi kipi
v tihi boli
stojé ob meji
grmi goli.

Pod njimi zvončkov
beli cvet
zvoni veselo
v beli svet.

Tu velo listje,
tam zelenje,
tu smrt, tam mladih
sil kipenje.

I v srcih grob je
velih nad,
i v srcih vstaja
spet pomlad!

Meh za smeh.

Ženin vpraša malo sestro svojo nevesto: »Povej mi Ivica, ali se Vera vedno tako dolgo oblači kot danes.«

Ivica: »Ne, ne, to je samo danes. Zjutraj me je nabila, zato sem ji pa skrila lase in zobe.

Mesar: »Taka smola, tobak za nosljanje se mi je stresel v godljo za klobas!«

Žena: »Nikar se toliko ne razburjaj, zahtevaj za vsako klobaso pol dinarja več, pa bo zguba pokrita.«

Vajenec: »Mojster, mojster, izgubil sem vid, ne vidim nič več masla na kruhu.«

Mojster pokara ženo, zakaj ne da fantu, kar mu pripada, ter zapove, da naj mu odreže kos sira.

»Mojster, mojster, vpije zopet vajenec: »Sedaj pa zopet vidim, in sicer tako dobro, da lahko berem skozi sir tudi najtanjšo pisavo.«

Sodnik: »Koliko ste stari?«

Obtoženi: »Točno dve leti starejši kot moj oče.«

Sodnik: »Prosim vas, da nas s šalami ne zadržujete!«

Obtoženi: »Ko je moj oče umrl, je bil star 40 let, jaz sem pa danes točno 42 let.«

»Kolikaj je najemnina stanovanja?«

»Pet tisoč dinarjev!«

»In kje je hlev?«

»Kakšen hlev?«

»No, hlev, v katerega bi postavili dotičnega osla, ki bi vam to vsoto plačal!«

Mojster: »Kaj pa je z mojimi čevlji, ti lenuh?«

Vajenec: »Talkoj, mojster, sem že pri drugem.«

Mojste: »In kje imaš prvega?«

Vajenec: »Prvega bom osnažil takoj, ko bom z drugim gotov.«

Dve vprašanji.

Stavimo bravkam in bravcem »Domoljuba« ti-le dve vprašanji:

1. Misli si kroglo iz snovi, kakor so iz nje zamaški, torej iz zamaškovine. Ta je zelo lahka, štirikrat lažja kot voda. Krogla naj ima dva metra v premeru. Ali jo lahko dvigneš ali ne? Kaj pa, če je premer samo en meter?

2. Vzemí košaro in jo postavi na tla. En meter od košare proč deni na tla kamen, en meter od njega drugi kamen in tako naprej; zadnji kamen naj bo od košare oddaljen 100 metrov; Potem pa začni kamne pobirati in jih nositi v košaro, ki mora ostati zmeraj na prvotnem mestu. Vselej smeš prinesiti samo en kamen. Koliko časa jih boš nosila ali nosil?

V vsako hišo Domoljuba!

RADI PRESELITVE NAPRODAJ

v lepem trgu v Sloveniji srednje veliko POSESTVO z zaraščenimi gozdi. V hiši je bila pred leti dobro ideoča gostilna. Prostor je primeren za trgovino. Ponudbe na upravo lista podi: »Preselitve« 1216.

PROSTOVOLJNA DRAŽBA.

Dne 1. marca ob 10 dopoldne se proda na licu mesta lepo posestvo, gospodar, poslopje, orodje, 12 orlov gozda, 35 mernikov posevke, travniki. Posestvo je vse skupaj, 10 min. od kolodvora Mokronog. — J. Kovačič, Dula 14, občina Mokronog.

TRAVNIK PRODAJ v Tatincu pri Kokrci, Jožef Škofic, Bašelj 1, p. Preddvor.

ZLATNIKI v milu „GAZELA“

Da se cenjenim odjemalcem našega priznanega mila „GAZELA“ oddolžimo, smo se odločili, da jih za njihovo dolgoletno naklonjenost tudi primerno nagradimo. Z ozirom na to smo sklenili, da bomo od sedaj naprej na vsakih 1000 kosov našega mila (vseh vrst, ki ga izdelujemo)

vtisnili v en kos mila po 1 zlatnik

Milo „GAZELA“ zavzema vsled svoje izborne kakovosti vsekakor prvo mesto med sorodnimi izdelki. Izdelano je iz najboljših surovin, ki tkaninam ne škodujejo. Daje takoj zelo obilno peno, ki nesnažno razkroji in temeljito odloči od tkanine, tako da je močno mencejanje popolnoma odveč. Ako se z našim milom namilano perilo nato prekuha v vroči vodi ter temeljito spere v čisti vodi, zadobi naravnost snežno belino in jako prijeten vonj po svežosti. Jasno je torej, da z našim milom zelo mnogo ~~ne šte šite pri per-u in zdrav-u~~, poleg tega Vam je pa mogoče sreča tudi toliko naklonjena, da dobite v kupljenem kosu še 1 zlatnik povrhu.

Zahtevajte torej pri Vašem trgovcu

samo prvovrstno in pravo milo „GAZELA“

Vajenca krepkega, za sodarsko obrt, sprejme **FRAN REPIC**, sodar v Ljubljani, Trnovo. — Ponudbe na naslov. 970

Najboljše dušičnato gnojilo

za vse zemlje in vse rastline je

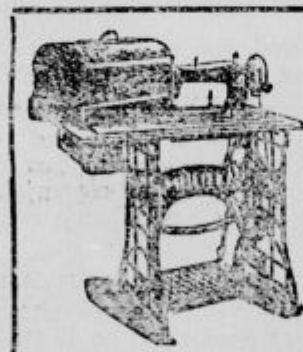
čilski soliter

Ki se ga dobi pri Kmetijski družbi v Ljubljani in pri trgovcih z upejnatimi gnojili. — Njegova poraba je preprosta, učinek pa hiter in gotov. Vsebuje rastlinsko hranilo dušik, ki največkrat primanjkuje našim zemljam. Vsa potrebna pojasnila in tiskana navodila o pravilni porabi tega in drugih umetnih gnojil, o umnem obdelovanju zemlje podaja naša pismena vprašanja brezplačno.

Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 15.

ZASTOPNIKA iščemo v vsakem kraju. Pripravno za vsakogar. — Potreben kapital Din 100.— Lep zaslužek. Ponudbe pod „Postranski zaslužek“ na „Propaganda“, rekl. dr. z o. z., Ljubljana, Selenburgova ulica 7/II.

Iščem učenko za pletenje od 15 let naprej. Nastop takoj. — Dravje pri Ljubljani štev. 23. 1213

Najpopolnejši STÖCKER šivalni stroji

za bluze, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Praden si nabavite stroj, uglejte si to izrednost pri tržki

L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg. ul. 64.
Brzplačen pouk.
15 letno jamstvo.

30% popusta na čevlje, gamašne, jermena, taške, podnožnike vsakemu, ki kupi v naši
detaljni prodaji v Pollakovi hiši,
Dunajska cesta št. 23, na dvorišču.

Tovarna za usnje in čevlje

Carl Pollak d. d. v Ljubljani.

Pekovski VAJENEC

v starosti 14 do 16 let, se sprejme v pekariji Ivan CERAR, Poljanška cesta št. 25, Ljubljana. 1199

Zlatnik v „Zlatorog“ terpenčinovemu milu so dalje nasle: Jelena Pirc, Kamnica 89, Franč. Koschier, stekl. Hrastnik, Ana Javorović, Senj, Ana Skubic, Ljubljana, Dolenska cesta, Katica Mučnjak, Zagreb. 1099

MODNI LISTI za krojače in šivilje

s sloven. poukom in veliko sliko, polletno 120 Din. — „KROJNA SOLA“, Ljubljana, Stari trg št. 19/I. — Dne 1. marca nov krojni tečaj za šivilje. 1051

KROJAČ in ŠIVILJA, najraje zakonca, se sprejmeta za delo in vodstvo trgovine izdelov. oblek in perila vse vrste. — Ponudbe na upravo „Domoljuba“ pod „Trajno 1094“.

KRAVO MLEKANICO iščem v rejo.

— Naslov v upravi „Domoljuba“ pod štev. 1153.

Deček 2 let, brez staršev, prijazen in zdrav, išče dobro srce, ki bi ga vzelo za svojega. Naslov: Organiz. Sestara, Zagreb, Kaptol 1.

Prodajam VOLA, 2 leti starega.

Ivan Smele, Dravje 88, p. št. Vid nad Ljubljano.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnega čekovnega urada za Slovenijo št. 11.645

v lastni palači (vis a vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—, vloge nad Din 200.000.000.—.

Daje, trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v našem tekočem shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižnice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Amerikanski oddelek: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.